

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935

Péntek, 1935. november 15
255. szám.

„Tiszta játék”

— ez a két szó adja talán a leghűségesebben vissza magyarul az angol „fair play” kifejezés értelmi jelentését. A „fair play” jegyében választott az elmúlt napon az angol szigetország közel huszonhatmillió szavazásra jogosult polgára új képviselőket az alsóházba s bár az egész választás eredménye a jelen pillanatban még negyedrészen sem ismeretes, egy bizonyos: az ugyanis, hogy az angol választások eredménye valóban az angol népakaratot fejezi ki és nem a mindenkor kormány mindenkor szavazat-termelő technikáját.

Azt, hogy mit jelentett az elmúlt nap az angol szigetország népei számára, az eredmény világosan és félreérthetetlenül dokumentálni fogja. Igen valószínű, hogy a konzervatív-párt lényegesen több mandátumot nyer, mint, amennyivel a „nemzeti egység” kormányának parlamenti egyensúlya előtt dicsekedhetett, mert hiszen Baldwin szerepe a kormány külügyi és belügyi politikájában befelé nyereséges költségvetést, előnyös gazdaságpolitikát és nyugalmat, kifelé komoly külpolitikai sikereket eredményezett, amelyek csak alátámaszthatják Anglia nagyhatalmi súlyát, ugy a Népszövetség, mint a nagypolitika keretei között. Le nem tagadható eredményként Baldwin kormányának érdeme, hogy a jugoszláv—magyar konfliktus békés megoldást nyert s így elhárult a lehető legrosszabb lehetőség Középeurópa felől. Am a külpolitikai sikerekben méltó rész illeti Macdonaldék békepolitikáját is s így az sincs kizárva, hogy a konzervatívok népszerűségének rövekedése ellenére is, csak gyarapodhat annak a pártnak mandátum-száma, amely a munkanélküliséget ténylegesen a minimumra csökkentette le a szigetország területén.

A választás megtörténtének ténye Európa népei számára is jelent azonban valamit. Legelsősorban is azt, hogy az angol korona és a kormány korántsem látta oly súlyosnak a nemzetközi politikai helyzetet, hogy meg ne tartsa az új választásokat, amelyek a hűvös Angliában is megfelelő agitációval és ezzel összefüggő izgalmakkal járnak, amint ezt Churchill sajnálatos esete bizonyítja. Mégis a „fair play” politikájának népet nem kell félteni semmiféle irányú kilengésektől, vagy szélsőséges eltérésektől, mint ahogyan bizonyosak lehetünk benne, hogy a birodalom súlyos gazdasági érdekeinek ellenére sem idézhet fel semmilyen angol kormány új világháborút a jelenlegi feszült világpolitikai atmoszférában. Bármenynyire is kényes a helyzet az olasz—abesszin konfliktus kérdésében, melynek következményei az egyiptomi és az indiai angol gyarmatokon éppugy jelentkeznek, mint Genfben: a brit birodalomnak éppen a gyarmatok nyugalman épült gazdasági szervezete követeli meg, hogy a jó költségvetés mellé békét is biztosítson a birodalom minden egyes polgárának a mindenkor kormány. Az a tény pedig, hogy az angol választópolgárság harminc millió lélekszámának nagy többsége, tizenhatmillió választópolgár női szavazó, az angol anyák és feleségek számára megadja a módot, hogy

Vérfürdő Egyiptomban

Az egyiptomi nacionalisták fellázkodtak az angol uralom ellen

Uccai harc Kairóban a tüntetők és a rendőrség között — Sortüz a tüntetők ellen — Több halottja és számos sebesültje van az összeütközéseknek

Anglia és Franciaország közös jegyzékben válaszolnak Olaszország tiltakozására

Az abessziniai háború kapcsán felszínre került Földközi-tengeri feszültség, illetve az angol—olasz ellentét egyik kulcsa az egyiptomi probléma. Egyiptomban tegnap véres összeütközések voltak a nacionalista tömeg és az államhatalom közei között. Amióta Hoare angol külügyminiszter nyíltan leszögezte, hogy szó sem lehet az egyiptomi alkotmány újraszervezéséről, azóta a helyzet ebben a félig független és félig a Földközi-tengeri angol uralmat szolgáló országban végképp kiéleződött. Az egyiptomi nacionalisták táborára, a Wafd-párt, a jelek szerint hadat üzent az angol uralomnak. A jelenlegi egyiptomi kormány sorsát ez a tény végképp megpecsételte.

Forradalmi megmozdulások Egyiptom függetlenségéért

Egyiptomban tegnap ünnepelték a függetlenségi ünnepet, amelyet az egyiptomi diákok angolellenes tüntetésekre használtak fel. Kairóban a diákok több gyűlést tartottak, amelyek hevesen támadták a szónokok az angol külügyminisztert, éltették Nahaş pasát, az egyiptomi ellenzék vezérét. A diákok kiüldöztetést menesztettek az egyiptomi külügyminiszterhez, akinek tiltakozó emlékiratot nyújtottak át. Az emlékiratban a diákok tiltakoznak az ellen, hogy az egyiptomi kormány továbbra is olyan külpolitikát folytasson amely kedvez az angol imperializmus célkitűzéseinek. A déli órákban csöcsélek keveredett a tüntető diákok közé és hivatásos izgatók a tömeget a kairói idegennegyed felé vezették. Rendőrség állta utját a tüntetőknek, csakhamar összetűzésre került a sor, amelynek során a rendőrök löfegyvereiket használták. A tüntetők közül tizenkilencen a rendőrök közül nyolcan sebesültek meg súlyosan. Ebben az időpontban a város különböző pontjain tüntető csoportok támadták meg az idegeneket és az azokat védő rendőröket, egy csoport az angol követség épülete elé vonult, az épületet követ dobálták meg és több ablakot betörték. Súlyos zavargások voltak a Kairótól északra fekvő Tantah városában is, ahol a tüntetők és a rendőrök közötti összeütközéseknek halálos áldozata is volt. Hasonló jelentések érkeztek több más vidéki városból is. Beni Sief területben, amely Kairótól 120 kilométerre van, a rendőrség szintén sortüzet adott le. Az áldozatok száma itt még ismeretlen. A kairói za-

vargások során egy rendőrtiszt, akit a diákok súlyosan bántalmaztak, az angol katonaságot hívta segítségül, ez azonban nem avatkozott a zavargások elfojtásába.

Délután Nahaş pasa, az ellenzék népszerű vezére szólalt fel az egyik népgyűlésen, amelyen 30 ezer ember gyűlt össze.

Nahaş pasa követelte az egyiptomi kormány lemondását és az Angliával való együttműködés megszüntetését.

A hallgatóság lelkesen megéljenizte a harcias beszédet, majd a gyűlés közönsége tüntető menetté alakult át és Kairó északi negyede felé vonult, ahol az angol követség palotája áll. Itt azonban erős rendőri készség fogadta a tüntetőket, akik azonban botokkal és kövekkel támadták a rendőrökre, akik végül sortüzet adtak le.

A sortüz hatására a tüntetők közül többen holtan rogytak össze.

A tüntetések folyamán egy angol állampolgár is súlyosan megsebesült. Délután 4 órakor a kairói angol főmegbízott felkereste Nessim pasa miniszterelnököt, akinél közel egy órát töltött.

Hivatalos jelentés a zavargásokról

Az esti órákban Nahaş pasa újabb beszédet mondott, amit 20 ezer ember hallgatott végig. Nahaş pasa élesen támadta Angliát és tiltakozott az ellen, hogy Anglia beavatkozzon Egyiptom belpolitikájába. Nahaş pasa kilátás-

miléppen biztosíthatják családtagjaik és családi tüzhelyeik békéjét és biztonságát. Az angol anyák és feleségek, akik lelkesen vonulnak fel mindenkor a választási urnák elé, sohasem választhatnak olyan alsóházat, amely-

nek valaha is megadná a felhatalmazását egy olyan parancsra, amely a lövészárkba küldené apáikat, férjeiket, fiaikat és ellenséges repülőrajokat indítana utnak az angol városok felé.

ba helyezte, hogy amennyiben a jelenlegi kormány nem mond le, úgy a Wafd-párt a legkíméletlenebb harcot indítja a kormány ellen. Egyiptomi politikai körökben súlyosnak tartják a politikai helyzetet. Nahas pasa beszédét

forradalmi jellegűnek ítélik és arra gondolnak, hogy a Wafd-párttal szemben erélyes lépéseket kellene életbeléptetni. A kormány hivatalos jelentése szerint a tegnapi zavargásoknak két halálos áldozata és 150 sebesültje van.

Nyugtalanító angol csapatmozdulatok a szudáni határ mentén

Megállapítható, hogy a Mussolini és Drummond római angol nagykövét közötti újabb megbeszélések semmi eredménnyel nem jártak. Mussolini kitartott ama követelése mellett, hogy az angol kormány vonja vissza a Földközi-tengeri haderőinek tekintélyes részét. Az angol nagykövét viszont utalt arra, hogy az olaszok angolellenes sajtóhadjárata korántsem csökkent és utalt a Giornale d'Italia két nap előtti cikkére, amelyben a cikkíró azzal gyanúsítja Angliát, hogy Abessziniában, Gondar-tartományban fegyveresen akarja megátadni az előnyomuló olaszokat. Mussolini az angol nagykövetnek azt válaszolta, hogy nincs módjában a cikkírókat véleményük alakításában befolyásolni, azonban tagadhatatlan, hogy

az angolok csapatmozdulata a szudáni határ mentén határozottan nyugtalanítóak.

Angol politikai körökben egyébként az egyiptomi hírek következtében háttérbe szorultak a római tárgyalások, annál is inkább, mert angol vélemény szerint az egyiptomi zavargások olasz agitációra vezethetők vissza. Ezt bizonyítja, hogy ugyanakkor a palesztinai arabság körében is angolellenes mozgolódás észlelhető. Néhány nap múlva ebben a kérdésben már mindenki tisztán fog látni, s ha beigazolódik az a feltevés, hogy Nahas pasa hazafias felbuzdulását az olasz pénz okozta, úgy Mussolini nem számíthat az angol kormány engedékenységére a Földközi-tengeren. A londoni sajtó egyébként semmi reményt sem fűz az olasz-angol viszony megjavulásához.

Bizakodó hangulat Olaszországban

Olasz politikai körök a hét eleje óta bizakodóbban ítélik meg a nemzetközi helyzetet és úgy látják, mintha Olaszország helyzete megjavult volna, annak ellenére is, hogy a népszövetségi olaszellenes szankciók életbelépteté-

hogy az abesszin törzsek nem hajlandók megmaradni a négus uralma alatt. Az utóbbi időben olyan hangok is hallatszanak Rómában, hogy a népszövetségi tanács talán az utolsó pillanatban a szankciók életbeléptetését elhalasztja.

Az angol és francia kormányok közötti megbeszélés eredményeképpen London és Páris elhatározta, hogy közös jegyzékben adják meg a választ Olaszországnak a szankciók elleni tiltakozására.

Párisból jelentik: Az egyetem jogi karán ma délelőtt tüntetés zajlott le J. E. tanár ellen, aki tudvalevőleg a népszövetségi ülésen Abessziniát képviselte. Az olaszbarát diákok dobokkal, kereplőkkel felszerelve, óriási zajt csaptak a tanár órájának elején, hogy tiltakozzanak J. E. ellen, aki nem is tudta megtartani előadását. Az egyetemi szolgák a termet nagynehezen kiürítették, mire a diákok az egyetem épülete előtt folytatták a tüntetést, míg a rendőrség bele nem avatkozott a dologba.

sétől már csak néhány nap választ el. A derűlátás elsősorban azon a tényen alapszik, hogy a legújabb keletafrikai események megerősítik azokat a vádakot, amelyeket az olasz kormány annak idején terjedelmes emlékirataiban terjesztett a Népszövetség elé. Olasz politikai körökben utálnak arra, hogy egyre több abesszin csoport jelenti be meghódolását és hogy alig van már abesszin katonaság, amely komolyabb ellenállást fejtsen ki a harcteréken, ami annak a jele, hogy az abesszin központi kormányzásnak nem volt semmi tekintélye és

Bekerítés előtt az északi abesszin hadsereg

Az északi fronton nagyon érdekes események vannak kialakulóban. Kiderült ugyanis, hogy jelentős abesszin haderők az olasz vonalak mögött vannak és valószínűsítjük az olaszoknak. Az olasz hadvezetőség jelentkező újabb abesszin haditoglyok azt állítják, hogy maga Seyum herceg, az abesszin hadsereg főparancsnoka is az olasz vonalak mögött van. Ugy tudjuk, hogy a herceg Gerald környékén a hegyekben rejtőzött el. A fővezér állítólag a Gund helység egyik eldugott kis községében tartózkodik. Ezt a terepet az askart hadtest szállotta meg és most ennek a hadseregnek az a legfontosabb feladata, hogy pontosan megállapítsa a herceg lakhelyét és azt, hogy megfelel-e a valószínűsítésnek az, hogy a herceg is az itt elrejtőzött csapatokkal van.

A propaganda-minisztérium 45-ik jelentése a harctéri helyzetről a következő:

De Bono tábornok közli, hogy az első hadtest és a danakilok folytatják tisztogatási munkájukat a tigre-fronton. Az összeütközések és az itteni harcok során az abesszinek nagy veszteségeket szenvedtek. A bennszállottak közül csak két altiszt esett el. A szómáli fronton csapataink folytatták előnyomulásukat, amely a front több pontján heves összetűzéssel járt. Az abesszinek itt 300 halott visszahagyásával vonultak el. A halottak között van egy európai is, akinek személyazonosságát eddig nem tudták megállapítani. Az olaszok részéről ezekben a harcokban csak 1 tiszt, 2 altiszt, 1 olasz katona és 15 dubát esett el, 1 tiszt és 30 dubát megsebesült.

Női télikabátok és ruhák

a legfinomabbtól a legegyszerűbbig, utólérhetetlen olcsó árakon

MENCZER-nél Arad,

Fischer Eliz-palota.

„MERCUR“-tag.

A fősvény

Írta: ALBERT JEAN

Armand Bégut az embereknek ahhoz a fajtájához tartozott, akikről azt mondják, hogyha bírnák, a kéményből haszon nélkül elszálló füstöt is visszatartanak. Szikár, erősen kopaszodó, keskeny, sápadtájku, ellenszenves megjelenésű ember volt. Sziükszavu, mintha fősvénységében még a szavakkal is takarékosan bánt volna. Volt még egy sereg kellemetlen tulajdonsága. Viszont egész sereg követelése embertársaival szemben. Egyebek között megkövetelte, hogy önmagáért szeressék. Lily Matoux negyedévig nagylelkűen megajándékozta ezzel az illúzióval, de negyedév múlva Bégut megtudta, hogy a szőke Lily megcsalja egy gyógyszerészegéddel. Ez a felfedezés rettenetes keserves volt, annál is inkább, mert Bégut folyószámlát nyitattatott egyik bankban Lily nevére. Hogy ez mit jelentett egy ilyen fősvény ember részéről, csak ő tudta.

Mikor egyik délelőtt Lily hazajött a sétájáról, Bégut feldúlt arccal fogadta és szemébe vágta hűtlenségét. Előtte az asztalon feküdt egy írókönyv, Bégut keze súlyosan ránehezedett, mintha ott rejtegetné a bizonyítékot. De Lily nem is tagadott.

— Hát igen, megcsaltam Alexandre-ral. Tudja mit, drágám, ne csapjon botrányt, váljunk el jóbarátságban.

— Uuugy! . . . azt hiszi, kicsikém, csak így egyszerűen tönkretelheti egy tisztességes ember életét? Jöttem . . . mentem! Ó nem, drága gyermekem, ennyire kényelmesen ezt nem csinálhatja! Majd megmutatom ennek a maga Alexandre-jának,

hogy kivel van dolga!

— Ezt csak nem fogja tenni? — és Lily tekintete nyugtalanul kutatta az írókönyv tartalmát — nem volna gavalléros dolog, ha magához irt szerelmesleveleimet megmutatná Alexandre-nak.

— A levelet? — nevetett gunyosan Bégut — csak nem képzeled, hogy azokat az üres és értéktelen frázisokat megőriztem? . . . Nem, édesem, én csak arról akarom felvilágosítani ezt a maga naiv és tapasztalatlan barátját, hogy mibe kerül egy magafajta luxusnő eltartása. Ezek nem szerelmeslevelek, hanem a kifizetett számlák. Valamennyi! Érti? A kékrőka, a krokodilbőr utitáska, a tizennyolc centiméteres borostyánkő cigarettaszipka számlái . . . tessék! A hotelszámlák a tavalyi tengerifürdőzésről, itt van az egész összegeve, Alexandre urnak nem is kell vesződni a számolgatással. Ha csak beletekint, tisztában lehet vele, hogy milyen összegekre kell előkészülnie, ha a maga igényeit ki akarja elégíteni.

— Ugyan kérem! — nevetett csengő hangon Lily. — Alexandre szegény fiu. Elhiheti, ha együtt vacsorázunk, sohasem ő fizet.

Szegény Bégut éjjel-nappal egy szám kísértette:

— Huszonhétézerháromszázhuszonöt frank! . . . ennyit költöttem arra a kis nyomorultultra alig félév alatt!

A szerelem elrejtült és csak egy erősen megvékonyodott csekkönyv maradt, amelyet Bégut nikotintól megsárgult ujjával folyton-folyvást kétségbeesetten lapozgatott. Ez a kétségbeesés annyira beleje rögződött, hogy egyre sürűbben gondolt az öngyilkosságra. A szőke Lily egykori pártfogója

hovatovább már csak azon töprengött, hogy az öngyilkosság milyen fajtáját válassza.

A méregtől undorodott, mert hát a gyomrára nagyon kényes volt. A vízbeugrástól is riadozott, nem szerette a hideg vizet, főként ilyenkor, tél küszöbén. Felakasztani magát! . . . azt nem . . . Egyszer látott egy akasztott embert és az az undorító látvány még álmaiban is sokáig kísértette. A tör nevelésében romantikus volt, így hát végül is a revolvert választotta. A fegyverkereskedésben az üzlettulajdonosnak feltűnt a vevő lázas idegessége s elhatározta, hogy óvatos lesz.

— Egy revolvert kérek! — hangzott fojtott, tompa hangon.

— Strapafegyvert méltóztatik?

— Ó, nem. Fődolog, hogy legalább egyszer jól működjön.

Ah! . . . a kereskedő már helyben volt és hogy időt nyerjen, a régi ravasz cselhez folyamodott.

— Tessék, kérem, ez itt a legjutányosabb.

— Mi az ára? — mormogta Bégut.

— Ezerháromszáz frank!

— Tessék? — a szerencsétlen öngyilkosjelölt azt hitte, hogy nem jól hallotta.

— Ezerháromszáz frank, — ismételte a fegyverkereskedő rendületlen nyugalommal — becsomagoljam?

Bégut kiegyenesedett és az ajtó felé indulva, felháborodva kiáltotta:

— Féléven belül huszonhétézerháromszázhuszonöt franknyi számla! Most még hozzá ezerháromszáz frank egy egyszerű revolverért . . . Ó nem! . . . Elég volt az örütségből! Azértis életben maradok — ingyen, uram, érti? Ingyen!!!

A „SIMAY“-ban november 10-től 20-ig minden fürdő féláron.

Gőzfürdő n ö k n e k: hétfő, szerda, csütörtök, péntek délután: kedden egész nap. Nyitva reggel 7-től este 6-ig.

Az északi harctérről érkező jelentés szerint De Bono tábornok, olasz hadseregparancsnok tegnap hivatalosan is bejelentette, hogy a hatalmat Makale városa felett átvette. De Bono proklamációt intézett a lakossághoz, amelyben bejelenti, hogy az olasz hadsereg nemcsak átmenetileg, hanem véglegesen birtokba vette a várost és mindazokat a területeket, amelyeket az olasz hadseregek már eddig elfoglaltak.

Addis-Abebába 5000 modern fegyver, nagymennyiségű gyógyszer és 400 ezer gázálc érkezett. A közeli napokban 180 láda fegyverjavítószerszám és 4 mozgóműhely érkezését várják. A mozgóműhelyeket Brunner volt bécsi rendőrfelügyelő, egy osztrák ezredes és egy svájci alezredes vezetik. Az olasz repülőök egészen az Ascianghi-tóig hatoltak előre, amely Ogaden-tartomány legészakibb részén fekszik. A jelek szerint Amba Aladzsi körül döntő csata lesz. Az abesszin csapatok kísérletet tesznek, hogy Santini tábornok hadseregének balszárnyát megkerüljék. Gheralta környékén az abesszinek nagyszámu csapatokat vonnak össze.

Az abesszin hadvezetőséget nagy mértékben nyugtalanítják a déli front eseményei, különösen az, hogy az olaszok veszélyeztetik az angol Szomáli frontról a Djidjigába vezető karavánutat. Tartanak attól, hogy az olaszok ezt elfoglalják és akkor teljesen megbénul a hadianyagszállítás Abesszinia számára.

Hivatalos helyen azt állítják, hogy az északi fronton, Makale várostól északra, tehát az olasz vonalak mögött, az abesszin csapatok megleptek és megtámadtak egy olasz muníciós szállítmányt és ennek során nagyarányú zsákmányra tettek szert. Állítólag 81 hadianyaggal megrakott öszvér került az abesszinek kezére.

Letartóztattak

egy bucuresti-i egyetemi tanárt

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium közli: November 13-án este a hadbíróság házkutatást tartott Gerota dr. egyetemi tanár lakásán, akit még aznap este letartóztatásba helyeztek. Az egyéb letartóztatásokról elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Gerota professzort egy röpirat közrebocsájtása miatt állítják hadbíróság elé. Természetesen alaptalanok azok a hírek is — mondja a belügyminiszteri közlemény — amelyek Vasiliu-Cluj bucuresti-i ügyvéd letartóztatásáról terjedtek el. Vasiliu-Cluj dr. Párisban van és ellene semmiféle eljárás sem indult.

Sulyosan kiéleződött a csehszlovák-lengyel viszály

Csehszlovákia szerint a két állam viszályja veszélyezteti az európai békét — Közvetlen megegyezés lehetősége Bécs és Berlin között

Párisból jelentik: A Journal Genfből úgy értesül, hogy Ribbentrop Párisban és Londonban közölni fogja, hogy fennáll Berlin és Bécs közvetlen megegyezésének lehetősége. Ezt Berlin szerint a német-lengyel egyezményhez hasonló formában lehet létrehozni. Németország emellett nem zárkózik el attól, hogy megvitassa a Népszövetségbe való visszatérésének feltételeit. Berlin azt óhajtja, hogy mindenekelőtt ismerjék el a leghatározottabb formában a német urafegyverkezések törvényességét és hivatalosan semmisítsék meg azt az erkölcsi ítéletet, amelyet ez év áprilisában hozott a Népszövetség Németország ellen.

Genfből jelentik: Népszövetségi körökben nagy aggodalmat keltett a csehszlovák-lengyel viszály kiéleződése. Nagy megdöbbenést

keltett a cseh kormány az az elhatározása is, hogy a konfliktust a népszövetségi alapokmány 11-ik szakaszára való hivatkozással Genf elé akarja terjeszteni. Ez a szakasz arra az esetre vonatkozik, amidőn két állam viszály az európai békét veszélyezteti. A genfi csehszlovák delegáció körében hangoztatják, hogy ha Lengyelország tovább sem hajlandó a függő kérdéseket az érvényben levő szerződések keretében elintézni, akkor Csehszlovákia kénytelen lesz végleg rászánni magát a nagy lépésre. A genfi lengyel körök viszont hangsúlyozzák, hogy abban az esetben, ha Csehszlovákia megteszi ezt, akkor nem hivatkozhatik a kisebbségvédelmi szerződésekre, mert azokat csak Lengyelország, mint megsértett fél tehetné panaszok tárgyává.

Most kezdődik a nedves, hideg időjárás

Kellő időben védje meg a bőrét NIVEA-crémmeel

Nincs más olyan-börápoló krém, amely Euceritet tartalmaz, s ezért pótolhatatlan a Nivea crémé.

NIVEA-CRÉME DOBOZBAN ÉS TUBUSBAN Lei 16.- = 72.-
NIVEA-OLAJ Lei 24.- = 75.-

Ellentétek a külkereskedelmi rendszer megváltoztatása körül

A pénzügyminiszter és a Jegybank kormányzója nem osztja Costinescu álláspontját — Létrejött a megegyezés Vaida és Goga között

Bucurestiből jelentik: Az új külkereskedelmi rendszer kérdésében elfoglalandó közös álláspont létrehozása érdekében Antonescu, dr. Costinescu, Mitita Constantinescu ma reggel megbeszélést tartottak. Hir szerint bizonyos ellentétek merültek fel. Costinescu a mai ülésen számadatokkal támasztotta alá álláspontját, hogy a jelenlegi külkereskedelmi rendszer tarthatatlan és hangsúlyozta, hogy javaslatait el kell fogadni. Általában a kormánytagjai nagyjában magukévá tették az iparügyi miniszter álláspontját. A miniszter fenntartotta álláspontját, hogy magándevizaüzletet kell kreálni a vételt és eladást szabályozó maximális plafonnal. A pénzügyminiszter és a Jegybank kormányzója viszont azon az állásponton van, hogy ezt az intézetet a pénzügyminisztérium, illetve a Jegybank fennhatósága alá kell helyezni. Valószínűnek látszik, hogy Costinescu enged még szélsőséges álláspontjából.

Itt említjük meg, hogy a nemzeti-paraszt-párt képviselője a parlamenti szünet óta pénteken tartják első értekezletüket, majd a patriarkátusra vonulnak, ahol hálaadó istentisztelet lesz, majd résztvesznek a parlament ünnepélyes megnyitásán. Egyébként Moldovanu képviselő interpellációt terjeszt be a maramuresi incidens hét szereplőjének újratartóztatása miatt.

Mihalache ma reggel megbeszélést folytatott dr. Lupuval és Madgearuval. Pénteken délelőtt fél 1 órakor, a trónbeszéd felolvasása után összeülnek a többségi képviselők, hogy döntsenek a képviselőtestület elnöki tisztségének és tisztikarának megválasztását illetően. Délután 4 órakor kerül sor a szenátusban és a Kamarában a választásra.

Pénteken nyílik meg egyébként ünnepélyes külsőségek között a parlament új ülészaka. Pontosan déli 12 órakor felolvassák a királyi kéziratot, majd pedig a többségi képviselők tanácskozássra ülnek össze és Tatarescu, valamint Brañianu Dinu megadják a szükséges felvilágosításokat az ülészak programjáról. A Kamara és szenátus folytatólagos ülést tart és ekkor kerül sor a tisztikar megválasztására. A Kamara elnöke Saveanu, míg a szenátusé Leonte Moldoveanu helyett C. Dimitriu lesz.

A választások megtörténte után két hetes parlamenti szünet következik

A Lupta cuzista körökből nyert értesületekre hivatkozva azt írja, hogy **elvbén létrejött a megegyezés Vaida és Goga között.** A megegyezés úgy az ellenzéken kifejtendő munkára, mint az ugynevezett minimális kormányprogramra vonatkozik. A minimális kormányprogram a következő pontokon alapszik. 1. 1918-tól kezdődőleg minden állampolgárosítás felülvizsgálása és szabálytalanság esetén az állampolgárság megsemmisítése. 2. A román faj kizárólagos helyzetének biztosítása a közhivatalokban és arányosítás minden más foglalkozási ágban. 3. A trösztök és kartellek feloszlatása. 4. Minden földbirtok kisajtítása, amelynek tulajdonosa nem román faj. 5. A románság reintegrálása az ország javai feletti uralomban. A Lupta azt hiszi, hogy Vaida megcáfolja ezt a hírt, amelyet Gogák és a cuzisták hoztak forgalomba és végül megemlíti, hogy december elsejére hatalmas közös gyűlést terveznek a fővárosban, a parlamentben pedig a három csoport közös eljárást folytat.

Függetlenséget kannak a Fülöp-szigetek

Londonból jelentik: A washingtoni jelentések arról számolnak be, hogy Roosevelt elnök ma kiáltványt írt alá, amelyben közölte az amerikai néppel a Fülöp-szigetek önállóságát. A Fülöp-szigetek alkotmányos kormányzás alá kerülnek és tíz év múlva teljesen függetlenek lesznek. Az amerikai elnök megleghangú táviratban üdvözölte a Fülöp-szigetek első elnökét: Quezont, akit pénteken iktatnak be hivatalába.

Szerdán, 1935. november 20-án este a Kulturpalotában

Ungár Imre

zongora művész a varsói nemzetközi Chopin-verseny győztesének

hangversenye.

Jegyek 30-120 leies árban Sándor könyvkereskedésben.

Csodát látott a sztratoszférában a világrekorder amerikai repülő

**A felszálláskor megrepedt a sztratoszféra-léggömb — Eletveszélyes zuhanás
percenként 160 méterrel**

Mitchellből jelentik: Az amerikai sztratoszféra-repülésről ma a következő újabb jelentések érkeztek:

Az Explorer II. (Explorer = Kutató) amerikai sztratoszféra-léggömb, amely hétfőn reggel, kosarában Stevens kapitánnyal és utitársával, Andersonnal, a Dakota államban lévő Rapid Cityben felszállott, rendkívül kedvező időjárási viszonyok között

magassági világrekordot ért el, amennyiben 22-612 méternyire emelkedett

és délután 6 órakor, 8 óra és 12 p. repülési idő után, simán szállott le, 8 kilométernyire White-Laketól délkeletre. Ez már a harmadik felszállása volt Stevens kapitánynak, mert a két első nem sikerült. Tavaly nyáron elrepedt a léggömb burkolata, mikor az a sztratoszféraretegbe ért és akkor Stevens kapitány kísérőjével együtt ejtőernyővel menekült. A második kísérlet, alkamával a léggömb elpusztult.

Az Explorer II. a legnagyobb sztratoszféraléggömb, amelyet valaha is építettek. A felszálláskor nem ment minden simán. Még meg sem volt egészen töltve a léggömb, amikor

egyik oldalán jókora repedés támadt a burkon,

de azt sikerült kijavítani. Nagy magasságban ismét megrepedt a ballon, azonban szerencsére olyan helyen, hogy repülés közben, a gondolából el lehetett végezni rajta a javítást.

Stevens kapitány az egész uton rádiószeszeköttesben volt Washingtonnal, a nemzeti földrajzi társaság megfigyelőivel, akiknek az ut minden szakaszáról beszámolt, rádiószeszeköttesben létesítettek Londonnal, sőt egy óceáni repülőgéppel is, amely Kalifornia fölött elszállott.

Amikor a léggömb 9300 méter magasságban volt, Stevens kapitány jelentette, hogy a léggömb által elért legnagyobb magasságban

55 Celsius fokot mutatott a hőmérő a fagyponthoz alatti.

Ugyanakkor tíz Celsius fokkal a fagyponthoz alá süllyedt a gondola belsejének hőmérséklete. A gondola utasai maguk alá tekintve, egyetlen hatalmas fehér térséget láttak, amely itt-ott kékes árnyalatú volt.

Felfelé tekintve, teljesen fekete eget pillantottak meg,

amely a nap irányában még feketébbnek látszott.

Stevens kapitány 9300 méteres magas-

ságban három perces beszélgetést folytatott Londonnal.

22.400 méter magasságból Stevens kapitány a következőket jelentette a washingtoni földrajzi társaságnak:

Az égbolt sötétkék színű, a zenitén sötét-piros az ég, a naptól elfordított oldalon pedig feketébe játszóan kék.

A kosáron kívül a hőmérséklet a fagyponthoz alatti 56:5 Celsius fok, a gondolában mínusz 4 Celsius fokot mutat a hőmérő. A gondola ablakait vastag jégréteg lepte be s valahányszor eltávolítottuk, mindig újabb vastag jégréteg képződik rajta.

Öt óráig tartó ut után, Stevens kapitány elhatározta, hogy földre ereszkedik. Délután négy órakor lassan kezdett süllyedni a léggömb, de aztán, amikor esteledett és a nap sugarak heve gyöngült, a hélium-gáz kezdett összezsugorodni és az ereszkedés zuhanásszerű lett. Egyszerre csak

percenként 160 méterrel kezdett zuhanni a léggömb

és félf volt, hogy össze fog zuzódni a földön, de ügyes manővrozással elkerülték a veszedelmet. A gondola és a léggömb maga sértetlenül ért földet és a műszerekben sem esett baj.

Visszahelyezett a bíróság egy aradmegyei özvegyet a birtokába, ahonnan egy miniszteri vezérfelügyelő tette ki

**„Az állam nem bonthatja fel egyoldalúan a megkötött szerződéseket,“ —
mondotta ki az aradi járásbíróság**

Hat évvel ezelőtt, 1929-ben több aradmegyei községben az állam földet adott el számos gazdának, közöttük több magyar gazdálkodónak is. A megkötött szerződés szerint a vásárlók kötelesek rendszeresen megművelni földjüket, házat építeni, mert ellenkező esetben elvesztik a birtokhoz való jogukat. A földhözjutottak között volt Szabó István Iratosul-Mare községbeli birtokos is, aki 1933-ban meghalt és földjét özvegye örökölte. Az elmúlt évben a földművelésügyi minisztérium egyik vezérfelügyelője kiszállt Aradmegyében és több helyen azt állapította meg, hogy a gazdák nem tettek eleget szerződésbeli kötelezettségüknek és kilakoltatta őket földjükből. Többek között eljutott özv. Szabónéhoz is, aki a vezérfelügyelő kérdésére közölte, hogy férje meghalt

és ő a birtok tulajdonosa. A vezérfelügyelő azzal az indokolással, hogy a szerződést a férfi kötötte és annak feltételeit nem tartották be, kilakoltatta az özvegyet és mást helyezett a birtokba.

Szabóné erre dr. Gherman Dante ügyvéd útján pert indított az állam ellen, kérve, helyezze vissza birtokába. A per Istrateanu aradi vezetőjárásbíró elé került tárgyalásra, aki ma ítéletet hozott az ügyben. Ebben helyt adott a keresetnek és visszahelyezte birtokába özv. Szabónét, azzal az indokolással, hogy az állam nem bonthatja fel egyoldalúan a megkötött szerződést, hanem — ha úgy találja, hogy azt megszegték — a bírósághoz kell fordulnia annak felbontása érdekében. Az ítélet kötelezte az államot a perköltségek fizetésére is. A járásbíróság határozata nyomán előreláthatólag a többi, birtokátvesztett gazda is perelni fogja visszahelyezésért az államot.

Furfangos szélhámosság Bucurestiben hamis Rubens-képekkel

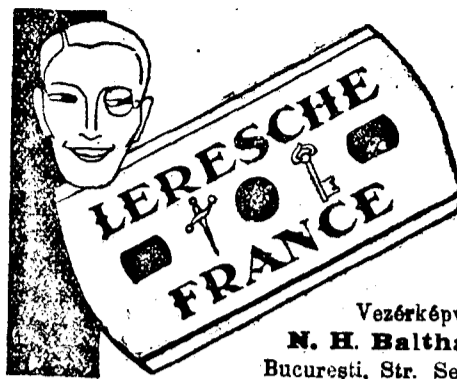
**„Tmillió lelt csapták be Max Ausschnitt és Malaxa bucuresti-i nagyiparosokat,
akik Bécsben készített Rubens-utánzatokat vettek valódi kép helyett — Három
letartóztatás történt a nagyarányú csalás ügyében**

Bucurestiből jelentik: Furfangos szélhámosság áldozata lett két országos ismert milliárdos nagyiparos: Max Ausschnitt és Malaxa mérnök. Mindkettőt külön-külön nemrégiben felkereste egy képügynök, aki valódi Rubens-képeket kínált eladásra. A képeket elhozta és egy előhívott szakértő valódiaknak deklarálta őket, mire úgy Ausschnitt, mint Malaxa egy-egy festményt vettek, amelyért fejenként két és fél millió lelt fizettek ki. Véletlen folytán most kiderült, hogy az eredetként eladott Rubens-festmények rendkívül ügyesen készített hamisítványok, amelyeket Bécsben festettek és preparáltak oly módon, hogy valódiaknak tűnjenek fel.

A nagyarányú csalás ügyében a sziguran-

cavezérigazgatóság megindította a nyomozást és sikerült a gyanúsítottak közül hármat letartóztatni. Megállapítást nyert, hogy külföldi képhamisító-társaság működött, amelynek az országban is volt fiókja, a vezetők azonban a két nagyiparostól kicsalt milliókkal együtt eltűntek. A nyomozás adatai szerint külföldre szöktek és a bucuresti-i rendőrség a történetről most az összes külföldi rendőrségeket is értesítette, kérve a családok letartóztatását. A szenzációs ügynek még érdekes fejleményei lesznek, amennyiben a rendőrség előreláthatólag a közeljövőben letartóztatja a képhamisító bünszövetkezet romániai fiókiának összes tagjait.

A tökéletes, kellemes és olcsó
borotválkozás titka!

Vezérképviselőt:
N. H. Balthazar,
Bucuresti, Str. Selari 7.

A rablógyilkos Strassert

átadják az osztrák hatóságoknak

Bécsből jelentik: Farcasanu Mariora bucu-resti-i uriaszony meggyilkolásával vádolt Strasser Károlyt hétfőn adják át a svájci hatóságok az osztrák hatóságoknak a bustii határállomáson. Innen a rablógyilkos budapesti főiskolai hallgatót a teobeni törvényszék fogházába szállítják. A svájci rendőrség tegnap teljesen befejezte a nyomozást az ügyben. Strasser barátját, Weisz Bélát a rendőrség szabadlábra helyezte, mert alibit igazolt és kiderült, hogy semmi része nincs a bűntény elkövetésében. A svájci rendőrség szerint Teodorescu, aki szintén gyanúsított volt ebben az ügyben, nem vett részt az uriaszony meggyilkolásában és talán nem is ismerte Strassert. A svájci hatóságok Strassert Károlyt csak azzal a feltétellel adják át Ausztriának, ha nem ítélik halálra, mert Svájcban nincs halálos ítélet. Strasser védelmét dr. Glaser törvényszéki tanácsos, a leghíresebb osztrák kriminalista vállalta.

KORSZAKALKOTÓ UJTAS
AZ ELEMGYARTAS TERÉN.

Szakkörökben arról értesültünk, hogy a Dura-Művek R.-T. különleges összetételű zseblámpa- és anódelemek gyártására rendezkedett be, melyeket „Dura-Rex” név alatt hoz forgalomba.

Szakemberek véleménye szerint ezen új elem a villamosteknika egyik legnagyobb vívmánya és nemcsak zseblámpánál való használatnál, de különösképpen rádióknál fog legjobb szolgálatot teljesíteni. Az eddig ismert elemekkel szemben — melyek korlátozott raktározásnál önmagukban is kimerülnek — a Dura-Rex zseblámpa- és anódelemeknek előnye abban nyilvánul, hogy teljesítőképességük nagyobb, raktározóképességük pedig ugyyszólván korlátlan. Ezen korszakalkotó ujtásról néhány nap múlva bővebben fogunk beszámolni. 6373

A második felvonás

*

Vannak emberek, akiknek a halála nyitányt jelent egy ismeretlen nagy színjáték valamelyik fejezete előtt. Pontosan négy esztendeje annak, hogy Nakamura, japán vezérkari tisztet meggyilkolták Mandzsuriában, amely akkor még kínai tartomány volt. Nakamura illedelmes ember volt, vagy talán inkább hazafiui tulbuzgóság volt az őtől, de mindenképpen tudta, hogy mikor kell meghalnia. Az ő halála is egy nagy, világrészekre kiterjedő színjáték nyitánya volt. Ez a színjáték, azonban amely egy nép és egy ország történetét vetíti a jövő tükörébe, korántsem ismeretlen. Tanaka japán miniszterelnök már régen összeállította azt a grandiózus, világrészeket átölelő programot, amelyet a japán népnek pontról-pontra követnie kell, ha biztosítani akarja létezését a három gigász: Oroszország, Amerika és Kína között. Helyzeti körülményei sugallják a modern Japánnak, hogy percig sem maradhat nyugalmi állapotban, anélkül, hogy függetlensége ne forogna kockán. Három területre és lakosságra aránytalanul nagy birodalom természetes terjeszkedési útja vezet a japán szigeteken át. És bármilyen különösen hangozzék is ma, de a három birodalom közül a fejlődő Kína a legveszedelmesebb.

A világpolitika kérdései iránt érdeklődők könnyen eshetnek abba a tévedésbe, hogy nem látják meg a valódi helyzetet: a kényszerhelyzetében lépten-nyomon támadó Japánt és a politikai és szociális válságai ellenére is kétségtelenül fejlődő Kínát, amely a maga négyszázmillió lakosával mindent kihever: árvizet, éhínséget és jorradalmakat. A Felkelő Nap urai tisztában vannak azzal, hogy ebben a percben, amikor Kína gyarmattá válik, Kínát minden tényezője arra predesztinálja, hogy előbb-utóbb nagyhatalom legyen. Ezt a fejlődési vonalat kell Japánnak megelőznie. Tanaka miniszterelnök programjában pontról-pontra le van fektetve Japán történelme. Az első pont: Mandzsuria meghódítása, a második: Mongólia, azután Északkina következik, majd az Oroszországgal való leszámolás. És csak ha Japán ezt a sok kockázattal kikövezett utat már végigjárta, kerülhet sor a Britt birodalommal való leszámolásra. A nagy program első felvonása: Mandzsuria elfoglalása már négy év előtt befejezést nyert. És ennek a felvonásnak a szükségszerű nyitánya volt Nakamura meggyilkolása. A Tanaka program első felvonásának lejárásával megbízott japán „Kvantung” hadseregnek szüksége volt erre a gyilkosságra, hogy Mandzsuriába behatolhasson és Pu-Yi operettfiguráját Mandzsukuo császári trónjára emelhesse.

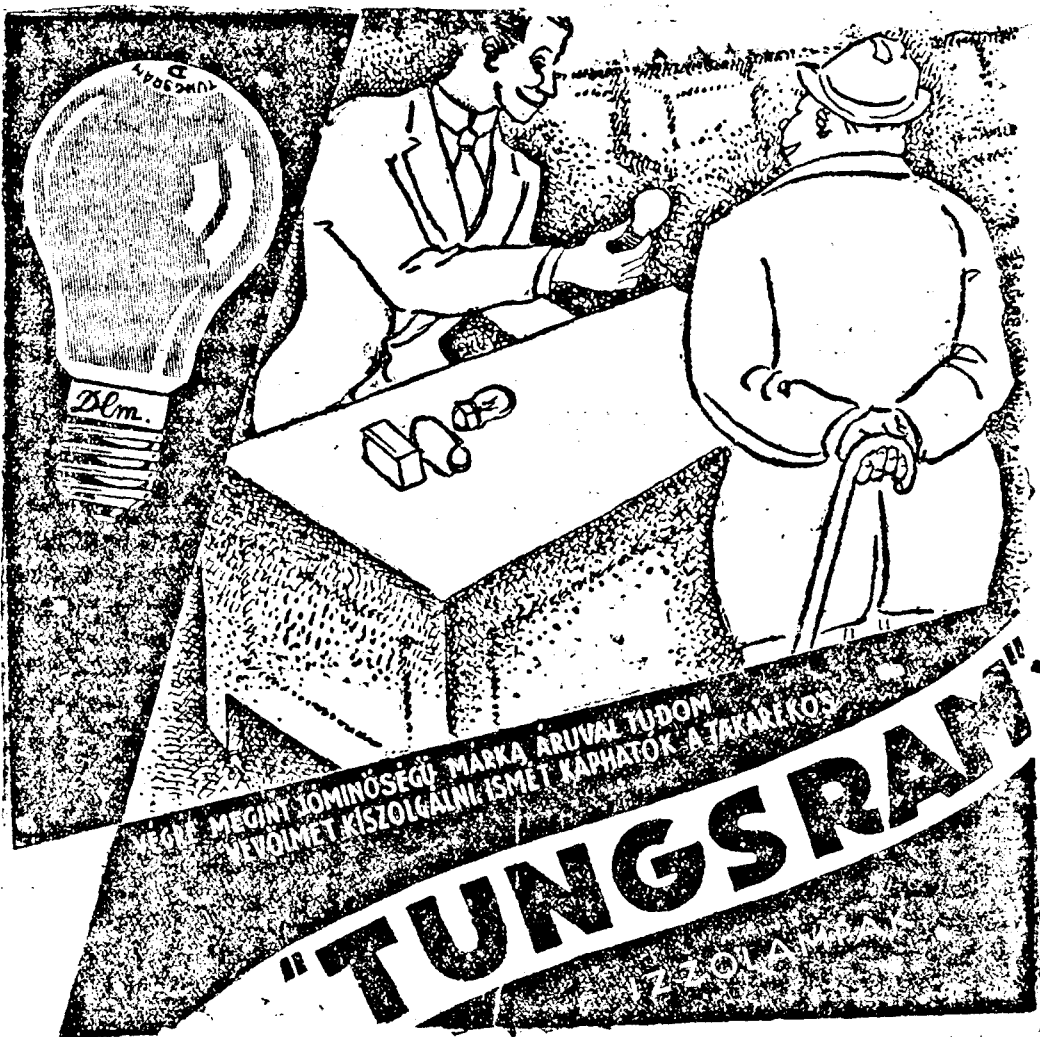
Mongólia meghódítása csak intermezzo és csak mellékes feladat. A főprobléma a 150 millió lakosságú Északkina megszerzése. Ez a Tanaka-program második felvonása. A függöny még nem gördült fel, a nyitány azonban már itt is elhangzott. Shanghai külvárosában egy japán tengerészkatona halála jelenti ma ugyanazt, amit négy év előtt Mandzsuriában Nakamura megöletése jelentett. Fülünkben még visszacseng ennek a nagyjelentőségű nyitánynak a végső akkordja és a hírű Kvantung hadsereg vezérkara már huzni kezdi a függöny zsinorát. A Tiencsinbe érkező japán katonai szakértő most már nyíltan bevallja: a cél egy „független” Északkina megteremtése, külön kormányval és saját pénzügyrendszerrel. Mindmáig Japán Mandzsukuo megszerzésével volt elfoglalva. Az első etap azonban véget ért. A keletafrikai háború körüli zavarok igen alkalmas időpontot jelentenek, emellett a kínai kormány valutareformja azzal a veszéllyel fenyeget, hogy véget vet a Kínában uralkodó évtizedes zürzavarnak. Már pedig ez nagy baj volna a japán terjeszkedési politika szempontjából. Ezért kellett Shanghai külvárosában egy japán tengerészkatónának meghalnia.

A nyitány elhangzott, a függönyt már huzzák, második felvonása kezdődik egy történelmi dráma-nak, amelynek hőse Japán, a polgáriassult számú rajállam, amely kitör szigetszökevényéből, hogy megvalósítsa álmait. (korda)

György király

visszatért hazájába

Londonból jelentik: György király ma délután utazott el Londonból, hogy visszatérjen hazájába. A pályaudvaron bucsuztatására megjelent a walesi herceg, a kenti herceg és felesége, továbbá a német, francia és a belga nagykövet. A görög király testvére: Pál herceg és unokatestvére: Péter herceg kíséretében érkezett ki a pályaudvarra, ahol a görög kolónia tagjai lelkes ünneplésben részesítették. Elutazása előtt rövid nyilatkozatot adott a sajtónak, köszönetet mondott az angol népnek azért a meleg vendégszeretetért, amelyben 11 éves száműzetése alatt részesítették. A vonat pontosan félélő 11 órakor robogott ki a pályaudvarról.

Tovább tart a harc Eftimiu és Stelian Popescu között

Kiéleződött a Daday Lóránt elítélése nyomán megindult sajtóhadjárat — Súlyos vádak és támadások a bucaresti-i sajtóban —

Bucurestiből jelentik: Megírta az Aradi Közlöny, hogy az Universul valóságos hadjáratot indított Victor Eftimiu, a nagyhirű román író ellen, mert ez a nemzetgyalázás miatt Clu-pon elítélt Daday Lóránt pártját fogta. Eftimiu most a Zorile-ben nyílt levélben felel a támadásokra. Rámutat arra, hogy

a bucaresti-i Nemzeti Színház levette szindarabiát és ehelyett egy „Szent tűz” nevű külföldi drámát tűzött műsorára.

Míg Eftimiu darabját a román nép legendájának felhasználásával írta, addig a „Szent tűz” című drámában egy anyát gyilkol meg saját fia, majd ennek felesége másállapotban jelentkezik a színen s kiderül, hogy férjének fivérével esett teherbe.

— Szép iskoladrámát tekintenek majd meg az iskolás gyermekek a legközelebbi matinéelőadás alkalmával — írja Eftimiu. — Az Universul hazafias és erkölcsi érzeke jubileumot ülhet. A drámáért járó díjat elküldhetik külföldre köszönőlevél és idegen valuta kíséretében azért a nemes nevelésért, amelyben a darab írója részesíti ifjúságunkat. Lassan, de biztosan tesz eleget hazafias kötelességének az Universul, mikor hazaáruolónak kiáltja ki a román írókat. Írásbeli választ küldtem, melyben megcáfoltam a rólam terjesztett rágalmat. A válasz azonban nem jelent meg a lapban, mely hadjáratát tovább folytatja. Az Universul csak a felzavart ügyeket szereti, nem élhet zürzavar nélkül. Nincs szükségük a magyaroknak arra, hogy ellenünk írjanak. Elég, ha kiadják az Universul cikkeit havonta: „Kik a románok?”, vagy „Hogyan látja egy bucaresti-i nacionalista lap a románokat?” cím alatt. Így aztán a legveszedelmesebb ország képét mutathatják be a világnak. Becsületes ember nem beszél a becsületről. Igazi hazafi nem szellőzteti hazafiságát, mely mesterséggé lett. A becsület és hazafiság nagyobb dolgok. Az ország zászlója szent dolog. Nem arra kell használni, hogy palotákat építsünk vagy cipőt tisztítsunk vele. Mindenki úgy értékelje ezt az igazságot, ahogy tudja. Mindenki az Istentől adott arccal és lélekkel

marad — fejezi be nyilatkozatát a kitünő Eftimiu.

„Áruló!” — válaszolja erre az Universul. — Szentelen, vakmerő román publicista, akit másodszer lepleztünk le azért, mert elárulta országunkat. Csalódni fog. Véget kell már vetni a beteg szentimentalizmusnak, amiből némelyek hasznot húznak. A megbocsátás erőt adott az árulóknak. Ismét nyakonscipők, mikor összefogott ellenségeinkkel.

Közbenjártunk a Bucaresti Nemzeti Színháznál, hogy ne adják elő szindarabját. Ez azonban nem elég. Minden írását vissza kell utasítani.

Idegen pénzzel látják el s képes belekötni a romániai antireviziozis mozgalom elnökébe: Stelian Popescuba. Mindennek van határa. Megismeri ezt Eftimiu is, azon protekció dacára, mellyel eldicsekedik a kávéházban — végül a cikket az Universul.

Daday László személye körül feljes erővel tovább tart a harc a bucaresti-i sajtóban.

CORSO 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Az elcsereált völegény

(Mach' mich glücklich).

Pompás humoru énekes vigjáték.

Eise Elster, Harald Paulsen, Ursula Grabloy, Ralph A. Roberts, Adele Sandrook.

SELECT 5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor

Diákságnak engedélyezve:

BABOONA

Repülőgépes expedició Afrika ismeretlen vidékein.

URANIA 5, 7 1/4 és 9 1/2 órakor:

A pajkos hercegnő

Régóta nem kapott film olyan egyöntetű dicséretet, mint ez a remek filmoperett!

Jeanette MacDonald, Nelson Eddy

H I R E K

Jeni akartam magának

Irtá:

Szép éni

Elkap az uccán, a strandon, autobuszon, megmarkolja a kezemet, a szemembe tüzel:

— Jaj, irni akartam magának!

Sorstársaim, írók, ismerik ezt a Tipus urat vagy hölgyet, aki letartóztatja az embert, miután megnézte az ember darabját, vagy elolvasta a könyvét, vagy egy tühretőbb novellát, esetleg verset olvasott az embertől. Csupa elragadtatás, csupa rajongás. Irni akartam magának!

Mit akart irni? Meg akarta köszönni az élvezetet, ugyebár, örök hálaírást akarta jelezni azért a gyönyörű széperért, amit éltett a lelkébe.

No és mért nem irt, ha irni akart?

Senki se fogta le kezét, senki se parancsolta le neki az írást.

Hát miért nem irt. A címemet is tudta.

Nem akart irni, csak úgy mondja, De higgyük el, hogy irni akart.

Azután elfelejtette.

Vagy lusta volt.

Már nyult is a levélpapír után, de visszavonta a kezét, legyintett: d, hagyjuk.

Ugy csinált, mint mikor szívtart választ a trafikban: fölvet, visszajött. Pillanatig rajtam volt a szeme mint egy bonbonon; ott hagyott, nem evett meg.

Kedves barátom, kedves barátném, talán inkább ne adjátok értésemre, hogy mégse becsültetek annyira, hogy egy percig avval az írással fáradjatok. Hogy elhanyagoltok, elejtettetek. Méltóságatok megkímélni attól a kis megaláztatástól, amit éreznem kell, mikor azt hallom: jaj, irni akartam magának!

Sejtelmek sincs Drágám, milyen tapintatlanok vagytok, milyen embertelenek, mikor kedvesek akartok lenni.

Vigyázatok, legközelebb behajtom rajtatok azt a pénzt, amit megtakarítottatok rajtam, mikor irni akartatok és azután mégsem irtatok.

— HIDEGEBB IDŐ. Mérsékelt délkeleti szél, keleten felhősödés, nyugaton esőszemérgés lehetséges, az éjjeli fagy lassankint átterjed nyugatra is. A nappali hőmérséklet csökken kissé.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.26, London 15.14.50, Newyork 307.82, Mildnő 24.92 és fél, Amszterdam 208.87, Berlin 123.65, Prága 12.63, Varsó 57.85, Belgrád 700, Bucaresti 2.50.

— Dr. Cucu Vasile, Aradváros főorvosa Clujra utazik, ahol résztvesz a szombaton és vasárnap a vörheny terjedésével kapcsolatban tartandó orvoskongresszuson. A tanácskozásokon dr. Moldovan tanár elnököl és azon az összes városi tisztí főorvosok megjelennek, annak megbeszélése végett, hogy miképpen lehetne a fenyegető vörhenyjárványnak elejét venni. Arádon is tudvalevőleg számos vörhenymegbetegedés volt, összesen 32 és ezek közül 3 halálos. A vörheny a megyében is terjed.

— Elégtétel dr. Niemerover bucuresti-i főrabbinak. Bucurestiből jelentik: Dr. Niemerover főrabbi, szenátor két táviratot kapott Bucovina úléreketől. A táviratok szövege a következő: „Öminenciája dr. Niemerover főrabbi, szenátor Bucuresti. Meleg köszönetem beiktatási ünnepegemre való részvételéért. Visarion Puiu érsek”. A másik távirat a következőképpen szól: „Sajnálattal értesültem cernauti-i kellemetlenségéről, a melyet itt kellett elviselnie és megvetésemet fejezem ki az ön támadójával szemben. Visarion érsek”. Mint ismeretes, a főrabbit az érsek beiktatása alkalmával durva inzultus érte Robu ouzista képviselő részéről.

— Dungyerszky Jaso bacska nábob gyanús halála Budapesten. Budapestről jelentik: A híres bacska nábobcsalád egyik idősebb tagja, a 71 éves Dungyerszky Jaso tegnap Budapestre érkezett. A dúsgazdag földbirtokos Klotild téri palotájában szállt meg, ahol este felé rosszul érezte magát. Elhívatta a házi orvosát, aki muló rosszul létet állapított meg. Korán este lefeküdt és házzvetőnője ma reggel holtan találta az öreg urat belső hálószobájának ágyában. Azonnal orvost hívtak hozzá, aki a jelek szerint szívszélhűdést állapított meg. A rendőri nyomozás azonban mégis megindult, hogy nem történt-e mérgezés, vagy bűntény.

— Felemelték Franciaországban a kamatlábat. Párisból jelentik: A Francia Bank a leszámítási kamatlábat 3 százalékról négyre, míg a címletekre adott előlegek utáni kamatlábat négy százalékról ötre emelte fel. Az emelés annak tulajdonítható, hogy a bank aranykészlete megcsappant. A „Temps” szerint viszont az aranyelvonás a pénzügyi bizottság javaslatai miatt következett be.

— Hatezer sertést szállt Arad megye Németországba. Amint az Aradi Közlöny már jelentette, hosszabb idő óta tárgyalások folytak a romániai áhatelexportőrök és a németországi importhivatal között élőállatok Németországba való szállítására vonatkozóan. Ezeknek a tárgyalásoknak lefolytatásában vezető szerepet vitt Birtolon Aurel, az Aradi Állatelexportör Szindikátus elnöke. A tanácskozások eredményeképpen megállapodás jött létre, amelynek értelmében huszezer sertést szállítunk Németországba. Ebből a kontingensből Arad megyének hatezer sertés jut. A szerződés végrehajtása ma, november 15-ikén kezdődik meg és a huszezer darab sertést 1936. január 15-ig le kell szállítani.

— Gyilkosság Bradon. Bradról jelentik: Ma délután megrendít gyilkosság történt Bradon. Morar Iliá 29 éves fűtőmester az új, épülőfélben lévő kórház közelében összeszólalkozott az építőmunkásokkal. A munkások Morart elcsalták a közeli erdőbe, ott rátámadtak és olyan súlyosan bántalmazták, hogy holtan maradt a helyszínen. A gyilkosokat letartóztatták. Azzal védekeznek, hogy nem szándékosan követték el a gyilkosságot.

Gondolta volna?

hogy minden északamerikai lakos évi átlagban 500 csésze feketekávét fogyaszt, hogy ötszázjéle bolha van a világon, de ezek közül csak egy tucat él az emberek és állatok veréből,

hogy az emberi test 85 százaléka nem más, mint víz, nem is számítva külön egyesek agyának víztartalmát,

hogy a XV. században a velencei dózsék negyedmillió leinek megfelelő díjjal jutalmazták a cukorkészítés új módszerének feltalálóját, hogy a világ leghosszabb pipája két méter, egyik afrikai törzs használja ünnepi szertartások alkalmával,

hogy orosz kémikusok százkarátos mesterséges rubint és zafírt állítottak elő,

hogy a Szahara száraz, baktériummentes levegőjében rendkívül gyorsan gyógyulnak be a sebek.

— Peches kerékpártolvaj. Az utóbbi időben ugyyszólván mindennaposak a kerékpártolvajlások és a tolvajoknak majdnem mindig sikerül elmenekülniök. Ma délelőtt azonban egészen példátlan balszerencse kísérte egy kerékpártolvajt „munka” közben. Az Alexandri-uccában levő Steinhübel-féle üzlet előtt állott egy kerékpár a fához támasztva. Egy arrajáró ismeretlen férfi látta az elhagyott biciklit, felpattant rá és el akart menekülni. A kerékpár tulajdonosa éppen akkor jött ki az üzletből és látva, hogy mi történt, üldözni kezdte a kerékpártolvajt. Ennek azonban még így is sikerült volna elmenekülnie, ha nem kíséri egészen különös balszerencse. Arra kerékpároztak éppen Gyürky és Roth, a „Meteor” klub kerékpárainak, akik üldözésbe vették a tolvajt és a Metianu-ucca sarkán sikerült elfogniök. A humoros jelenet pechese hősét, akinek tragikuma az volt, hogy kerékpártolvajlás közben éppen kerékpárhajnokokkal kellett találkozni. Átadták a rendőrségnek.

— Három hónap — Illomtprásért. Illomtprásával vádolva került ma az aradi bíróság elé Sabau Axente socodori gazdaleány, aki a vád szerint egy 8 éves leány ellen követett el erkölcsetlen merénylétet. A törvényszék bűnösnek mondta ki és az enyhítő körülmények figyelembevételével — a vádlott teljesen ittas volt tette elkövetésekor — 3 havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

Reichel Lulu halála

A halálnak ismét megdöbbentő választása volt. Egy élete virágjában lévő általános közkedveltségnek és szeretetnek örvendő fiatal életet szakított le ez alkalommal. Reichel Lulu, ismert aradi urileány tragikus váratlansággal elhunyt. A 22 éves, feltűnő szépségű, fiatal urileány, az aradi társaságok egyik kedvence, nyolc nappal ezelőtt hirtelen súlyosan megbetegedett. Az orvosok megdöbbenve állapították meg, hogy Reichel Lulu agyhártyagyulladását kapott. A végzetes betegség gyors pusztítását látva az orvosok tanácsára édesapja, aki a Neuman-gyár főtisztviselője, Clujra vitte a súlyosan beteg leányt, akit itt egyik legkiválóbb tanár vizsgált meg. A betegség azonban oly rohamos lefolyású volt, hogy sajnos minden beavatkozás hiábavalónak látszott. A kétségbeesett apa ekkor visszahozta leányát Aradra és Reichel Lulu tegnap este 11 órakor, anélkül hogy visszanyerte volna eszméletét, kiszenvedett.

Reichel Lulu az aradi uritársaságok közkedvelt és mindenki által szeretett tagja volt. Szépsége, ahol csak megjelent, mindenütt feltűnt. A fiatal urileány azonban nemcsak szépségének köszönhette népszerűségét és közkedveltségét, de roszszeszves egyénisége és kitűnő modora révén egykettőre megnyerte magának társasága szeretetét. Valósággal központja volt a társaságoknak és három év előtt Arad szépségkirálynőjévé választották. Tragikus halála valósággal megdöbbentő mindazokat, akik Reichel Lulut, ezt a fiatal leányt közelebbről ismerték és érthetetlenül állanak a sors kiismerhetetlen, rideg döntésével szemben, amellyel ezt a fiatal, viruló életet virágjában a halállal jegyezte el. Temetése november 15-én délután 3 órakor lesz az aradi felsőtemető halottcsarnokából.

Véres réndráma egy bucuresti-i szállóban

Bucurestiből jelentik: A „Paris” szállóiban réndráma játszódott le. Az esti órákban megjelent a szállóiban Pascal Emil 35 éves utazó, Markovici Izidor „Discom”-tisztviselő társaságában. Közös szobát béreltek és hajnali 4 óra tájban a portás, aki ellenőrző körutját végezte, zajra lett figyelmes, amely a két férfi szobájából hallatszott ki. Benézett a kulcslyukon és Markoviciot vértócsában fekvő látta meg.

Nyomban értesítette a mentőket és a rendőrséget. A megérkezett hatósági emberek láttára

Pascal Emil dühöngeni kezdett és csak nagynehezen tudták megfékezni, oly módon, hogy kényszerzubbonyt adtak rá.

Kiderült, hogy Pascal idegbeteg, akin éjjeli örvöngési roham vett erőt és alvó társát föltoogatni kezdte, majd késsel összeszurkálta. Marcovicit életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították.

— Sparta—Slavia kombinált—Stoke City (London). Londonból jelentik: Az Angliában túrázó Sparta—Slavia kombinált ma a Stoke City-vel mérkőzött. A csehszlovák csapat 2:1 arányban vereséget szenvedett.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teletséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felrisszítja. Az orvosok ajánlják.

— A „Sparta” sportegylet szakosztályvezetője felhívja az old-boyokat, hogy péntek délután háromnegyed 3 órakor jelenjenek meg a Tricolor-pályán. Hétfőn este a Sparta évzáró bankettet rendez a Sipos-vendéglőben. A banketten a többi sportegyesületek képviselőit is szívesen látják.

Praktikus találmány szerelmes motorosok részére,

avagy: az országúti porszívó, amely felszívja a szerelmes motorosok előtt az autók portengerét!

Elítélték

Budapesten a lei-hamisítókat

Budapestről jelentik: A törvényszék Fonyódi-tanácsa két napos tárgyalás után ma hirdetett ítéletet a leihamisítók ügyében. Mint ismeretes, az eljárás Wohlberg Hermann kispesti nyomdászsegéd, Hartstein Jakab ügynök, Glanz Márton foglalkozás nélküli osztrák állampolgár és Marin József kereskedelmi utazó ellen indult meg, akiknek a Király-ucca 10. szám alatt levő bérelt pincehelyiségében a rendőrség hónapokkal ezelőtt nagyszabású pénzhamisító műhelyt fedezett fel. A műhely modern gépekkel volt felszerelve és találtak ott sok hamisított leit és zlotit is.

A négy pénzhamisítót azonnal letartóztatták és azok azóta is fogságban voltak. A vádlottak a fő tárgyaláson visszavonták a rendőrség előtt tett beismerő vallomásukat, de a vád rájuk bizonyosodott. A bíróság Glanzot 14 havi börtönre és az ország területéről való kiltásra, Hartsteint és Wohlberget, mint bűnszegédeket 8 havi fogházra és Marint a hamis pénz forgalombahozatala miatt 7 havi fogházra ítélte. Glanz továbbra is fogva maradt, míg a másik három kiszabadult, mintán a fogságukkal kitöltötték az ítéletben kiszabott büntetésüket.

— **ÖRÖKÖLTEK A PONTOS LAKBERFIZETŐK.** Londonból jelentik: Stafford londoni háztulajdonos, aki az angol fővárosban több bérháznak ura volt, a napokban elhalálozott, minden bérkőének 100 font sterlinget hagyott végrendeletileg jutalmul azért, mert házbéreiket pontosan fizették.

— **50 elszállított vagon a Nistru folyóban.** Tighinából jelentik: A román és szovjet hatóságok együttesen dolgoznak a Nistru folyó medrének kotrásán. Eddig mintegy 50 teher- és személykocsit hoztak felszínre, amelyek a Nistru hidjának felrobbantásakor zuhantak a vízbe.

— **Pataky Sándor képkiallítását** vasárnap nyitja meg a Kulturpalota kistermében. 6350

— **A meissenai püspök devizapere.** Berlinből jelentik: Kerl tárcanélküli miniszter tegnap beszédet tartott a teológiai hallgatók előtt. A miniszter kijelentette, hogy a német birodalom híthú és elvei nem állanak ellentétben a keresztény vallások tanításával. Ellenkezőleg, csak az lehet jó nemzeti szociálista, akiben vallásos érzés van. Ma kezdtek meg a meissenai püspök, Peter von Leggen elleni deviza visszaélési bűnper tárgyalását. A püspököt több vádlottsával együtt állítják a moabiti esküdtsek elé.

Schilling Ferenc uri és női fodrász
Budapest, IV., Tűrr István-u. 2. szám.
a Hungaria-szállással szemben.
4600
Minden nap olvashatja az „Aradi Közlöny”-t.

— **Képviselők revolverharca** Sevillában. Sevillából jelentik: Antonio Vega szociálista képviselő az egyik kávéházban összetalálkozott Pedro Lara jobboldali képviselővel. Vega szóváltásba elegyedett Larával, akit pofonított, majd revolvert kirántva rá is lőtt. Lara könnyebben megsebesült és volt annyit ereje, hogy kicsavarja a revolvert Vega kezéből és képviselőtársát saját fegyverével agyonlőtte.

— **A Soc. Carpatina Ardeleana (SCA) „Czárán”** osztálya november 17-én a következő kirándulásokat rendezi I. csoport: Utvonai: Radna, Soimos, Vaka, Iernovica, Iernova, Cetate Soimos, Radna. Indulás reggel 5 órákor a villamosról. — II. csoport: Autobusszal a menedékházhoz. Indulás reggel fél 8 órákor a város háza háttárgyul. A menedékházról kirándulás a Highisre. Jelentkezni lehet a Sándor Iván és Társa irodában.

— **Rendőrségi hírek.** Ardelean Ioan, Porumbelie-ucca 4. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki nyitott lakásából egy 1000 lei értékű férfiruhát lopott. — Rob Julia, Dorobantilor-ucca 6. szám alatti lakos a ház udvarán fűve, arra lett figyelmes, hogy egy idegen férfi behatolt a lakásába. Kiáltására az idegen elmenekült, azonban egy 1000 lei értékű aranygyűrűt magával vitt. — A rendőrség két lopott kerékpárt talált. Felhívja azokat, akiknek kerékpárját az utóbbi időben ellopták, hogy jelenkezzenek.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

HAJÓS: Bulv. Reg. Maria 8.
KAIN: Piata Avram Iancu
MEDERMAYER: Piata Szt. Sava

LEGUJABB

Ujabb véres összeütközések Egyiptomban az egyetemi hallgatók és a rendőrség között

Kairóból jelentik: Ma délután a főiskolai hallgatók nagy számban gyűltek össze az egyetem épületében, ahol beszédeket tartottak Egyiptom függetlensége mellett. A rendőrség minden komolyabb incidens nélkül szétoszlatta a tüntetőket, a kormány azonban az egyetem valamennyi fakultását nyolc napra bezáratta. A minisztertanács állandóan együtt van és széleskörű intézkedéseket tesz a rend fenntartására. A közönségnek tilos csoportosulni, ha három embernél több együtt megy az uccán, a rendőrség közbelép. A Gizeh-Kairo utat erős rendőrökönként védik. A kormány azt jelenti, hogy teljesen ura a helyzetnek. Az a tény, hogy az egyiptomi nemzeti párt ellenzékbe vonul, a kormány meggyőződése szerint nem fog változtatni Anglia magartartásán.

Az esti órákban az egyetemi hallgatók és a rendőrség között újabb összeütközések keletkeztek a sor, amelynek során a rendőrség kénytelen volt fegyverét használni és husz egyetemi hallgatót megsebesített.

Későbbi jelentés szerint az ország belső nyugtalansága még mindig nem szűnt meg. Nahas pasa rendkívül éles támadást intézett az angol külügyi kormány ellen. Dizehből 1500 botokkal és karókkal felfegyverzett tüntető akart Kajróba vonulni és utközben erős rendőrosztal állta útjukat. A tömeg nem tett eleget a hatóság feloszlató parancsának, mire a rendőrség fegyverét használta.

Elkeseredett harc fejlődött ki, amelynek során egy angol rendőrtiszt négy tüntetőt megölt. Egy másik angol rendőrtisztet súlyosan megsebesítettek.

A rendőrség több sortűzet adott a levegőbe.

de a tömeget csak akkor sikerült szétszórni, amikor további karhatalmi erősítés érkezett. A fővárosban és néhány vidéki városban a nyugtalanság kezd elcsendesedni. Mindenütt rendőrjáratok cirkálnak az uccákon, hogy megakadályozzák a nagymértékben elszaporodott fosztogatásokat. A tüntetések során rengeteg kirakatot törtek be, villamoskocsikat fordítottak fel, a brit konzulátus ellen pedig valóságos bombázás folyt kövekkel. A kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, hogy a rendet mindenáron fenntartja.

Érkezett éjjel 2 órákor:

Ma reggel újból fellángolt a forradalom Kairóban. Ötezer diák eskit tett a forradalomra a főváros határában, majd megindult a város felé. A diákok ezeket kiáltották:

— Éljen Egyiptom! Éljen a szabadság! Le Angliával!

A Nilus hidnál erős karhatalom várta őket és hamarosan megtörtént az összeütközés, amelynek alkalmával a karhatalom fegyvert használt. A diákok végül visszavonultak, négy halottjuk és hat sebesültjük volt, míg a rendőrök közül ketten sebesültek meg. A diákokonban a diáktanács elnöke nyugalomra intette a főiskolai hallgatókat és felkérte őket, ne áldozzák fel hiába véréüket.

György király megérkezett Párisba

Párisból jelentik: György görög király ma délután 5 óra 40 perckor Párisba érkezett. Az alkalommal Lebrun köztársasági elnök, valamint a kormány képviselői és számos előkelőség várta. A fogadók között volt a király két nagybátyja: Miklós és György hercegek is. György királyt meleg ünneplésben részesítették.

Konzervatív győzelem várható az angol választásokon

Négy idős szavazó meghalt a választás során — Teljes a nyugalom Angliában

Londonból jelentik: Az angol választások a legnagyobb csendben folynak. Általános benyomás, hogy az angol közönség nem tulságosan érdeklődik a választások iránt, amelyek eredményét már ugvis előre látják. Baldwin miniszterelnök már a kora reggeli órákban leszavazott. A választás középeurópai idő szerint este 9 óráig tart. Valószínű, hogy az alkalmazottak és munkások nagyobb tömegei csak este 6 óra után tesznek eleget a szavazási kötelezettségeiknek. A lapok azt sejtetik a közönséggel, hogy a konzervatív párt nagy többséget fog szerezni a választásokon. A most feloszlott parlamentben a kormányt támogató többségnek 503 man-

dátuma, míg az ellenzéknek 112 mandátuma volt.

Az esti jelentések szerint, az angol képviselőválasztás nyugodtan folyik, a délutáni órákban sokkal élénkebb ütemben szavaztak, mint délelőtt. A külföldi lapok tudósítói főként azon csodálkoztak, hogy egyes kereskedők két helyen szavazhattak. A választás során négy idős szavazópolgár összeesett és meghalt.

A negyven, egyhangu választáson keresztülment kerület mandátumelosztása a következő: konzervatív párt 23, nemzeti liberálisok 3, munkáspárt 12, független munkáspárt 2 mandátum.

— **Javult a pénzügyi helyzet** Amerikában. New-Yorkból jelentik: Ezidőszert még 1423 bank fizetésképtelen. Az Egyesült-Államokban a pénzügyi helyzet érezhetően megjavult. 1932. óta az első eset, hogy a bankok veszteség helyett 71 millió dollár nyereséget mutatnak ki egy negyed év alatt.

— **Felmentett arad megyei cigányok.** Stana Traian és 8 társa — mind sepreusi cigányok — ma a bíróság elé kerültek lólopásokkal vádolva. A cigányok tagadták a terhükre rótt vádakat, a károsultak sem tudtak ellenük bizonyítékokat felhozni, mire a törvényszék dr. Hentiu Ioan, dr. Perényi Emil és dr. Sandor Petru védők felszólalása után bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottakat.

— **Ebben az évben nem adják ki a Nobel-díjakat.** Stockholmból jelentik: A svéd akadémia a folyó évben a Nobel-díjakat nem fogja kiadni.

— **Ha a fejbőre korpás,** idejében kell annak megakadályozásáról gondoskodni. Ne mulassza el tehát az olyan hajápolószert használatát, amely a hajgyökerek betegségét megszünteti és a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja és erősíti. Ez a szer a Tarpan hajcsepp, amely a szakkörökben és a közhasználatban egyaránt bevált. Hatásáról Ön is meggyőződhetik. Nem rontja a tartós hullámot és a frizurát. A Tarpan hajcsepp nem hajvíz. Hat hónapig elegendő Tarpan hajcsepp ára 105 lei. Minden szaküzletben kapható.

— **Különös életek, különös szerelmek.** Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a Tolnai Világlapja új számában jelent meg.

Modern frackok, szmokingok, télikabátok és ruhák olesó áron **BARANYI** szabónál (Str. Braştilanu 17. készülnek. 6298

Elvált férjétől Gál Julia, Magyarország utolsó szépségkirálynője

Gál Julia Santiagóban elvált férjétől, a viharosmultu vaj- és sajt-nagykereskedőtől

A nyár végén hajóra szállt Magyarország utolsó szépségkirálynője, Gál Julia, hogy az óceánjáró fedélzetén utazzék a boldogság felé, Santiago de Chilebe, szerelmes vőlegényének, egy Klein nevű vaj- és sajt-nagykereskedő ölelő karjaiban. Az összes szépségkirálynőjelöltek és nemjelöltek szíve összefacsarodott az irigységtől arra a hírre, hogy dollár-, illetve pezókirálynő lesz a szépséges Gál Juliából és arról álmództak, hogy mikor viszi őket ottár elé egy távoli egzotikus ország sajt- és vaj-fejedelme.

Gál Julia a szegénység egyszerű hajlékából került a nagy nyilvánosság elé. Fején, amelyre a szépségkirálynő koronáját tették, azelőtt olcsó svájci sapkát hordott. Amikor először bukkant fel a tengerentúlról jelentkező szerelmes neve, sokan feltették az egyszerű szülők gyermekét, hogy csalódás lesz a vége a rózsaszínű álomnak. Később kiderült, hogy a „mesebeli hercegnek” multja van, még pedig kellemetlen multja. Gál Julia kitartott vőlegénye mellett, mert vakon hitt abban, hogy az óceán tulsó partján boldogság vár rá. Most szomorú hír érkezett Chiléből:

Gál Julia október 23-án elvált férjétől, a vaj- és sajt-nagykereskedőtől

és Isten tudja, milyen körülmények közé került a távoli, idegen világban.

Annakidején Gál Juliának szépségkirálynővé való megválasztása után a vaj- és sajt-nagykereskedő azt bizonygatta, hogy fénykép után szeretett bele a legszebb magyar lányba. Levelei után személyesen is jelentkezett és sikerült megismerkednie szíve választottjával. Elterjedt a hír, hogy megérkezett a délamerikai milliós, aki aranyesőben fogja fürdetni a szegény lányból lett szépségkirálynőt. Klein ur rövidesen el is jegyezte Gál Juliát.

Javában folyt a jegyespár ünneplése, mikor

váratlanul az a hír érkezett Brasovból, hogy egy ottani bank súlyos vádakat emel Klein ur ellen.

Azzal gyanúsítja, hogy furcsa kalandozások után menekült el Romániából.

A bankot ő vitte romlásba és azután elhajókázott Délamerikába. A brasovi bank a boldog vőlegény elfogatását kérte.

A vaj- és sajt-király botrány központjába került; majd hirtelen eltűnt Budapestről, sőt egész Európából és visszahajózott Santiagóba. Mindenki azt hitte, hogy Gál Julia csalódottan és haraggal fordul el vőlegényétől, de nem ez történt: a leány nemesen kitartott jegyese mellett. Igaz, hogy felbontották a jegyességet, de a szépségkirálynő hűségesen várta vőlegénye ügyeinek elintéződését. Klein arról értesítette volt menyasszonyát, hogy rendezte régi adósságait, multjának feltjait csengő pezókkal távolította el és immár semmi sem áll boldogságuknak útjában.

Gál Julia boldogan utazott vőlegényéhez, aki Santiagóban szeptember havában feleségül vette. A szerencsétlen fiatalasszony csak itt tudta meg, hogy

nem a boldogság, hanem a csalódás várt rá messzi idegenben.

A santiagói törvényszék október 23-án 52.875—1935. szám alatt jogerősen elválasztotta a szépségkirálynőt Klein urtól, a vaj- és sajt-nagykereskedőtől.

Mindössze ennyit tudunk Gál Julia pályafutásának szomorú fordulatáról. Hogy milyen körülmények között következett be a válás és hogy mi lett a sorsa a Miss Magyarországnak, arról egyelőre még nem érkezett jelentés.

A délamerikai magyar hatóságok bizonyára segítségére lesznek az elvált asszonynak abban, hogy visszatérhessen hazájába.

Az öt világrészben több millió beteg

köszöni gyógyulását a világhírű „GASTRO D” gyógyszernek.

Gyomor-, és bélfekélyek, máj- és epebajok, légnyelés, gyomorbetegségek, görösök, ideges gyomorajok eseteiben hatása egyedülálló. Ez a gyógyszer egy Amerikában nemrég felidezett gyógynövény kivonatából készül és az összes fent felsorolt betegségeknek azonnali enyhülést okoz és rövid időn belül tökéletes gyógyulást biztosít.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül a központi és a vegetatív idegrendszerre hat, amelyek a legtöbb esetben közvetlenokai az emésztőszervi megbetegedéseknek, az idegrendszer különböző zavaráinak eseteiben is nagyon kedvező hatást fejt ki.

Lei 130 utánvétellel küldi a vezérképviselő: Császár E. gyógyszer-tároló, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Színház - Művészet

»Pillangó kisasszony«

(Tyron Silvia és Dinu Badescu bucsufellépte a Városi Színházban)

Puccini egyik legszebb és legnépszerűbb operájában bucsuzott az Aradon vendégszereplő két operanékes a városi színházi közönségtől. A „Pillangó kisasszony” örökség melódiai, híres áriái ezuttal is elragadták a közönséget, bár az előadás vontatottsága feltétlenül olyan zavaró momentum, amelyen könnyen segíteni lehetne a jövőben. A főszereplők, élükön a kitűnő vendégművészekkel minden esetre tehetségük legjavát adták és a zeneszerető közönség lelkesen tapsolta minden egyes áriájukat, duettjüket.

Tyron Silvia asszony pompás hanganyagának nemes értékei talán ezuttal ragyogtak a legszebben és Pinkerton hadnagy szerepében a kitűnő Badescu színpompás tenorja excellált. R. Horváth Micl, Róna Dezső, Kozma Hugó és Faludy Károly stílusosan adták meg az együttes kereteit. Külön dicséret illeti a zenekar gondosan kidolgozott teljesítményét, melyet ezuttal is Csányi Mátyás karnagy vezényelt lelkes lendülettel és muzikalitással. Reméljük, hogy a színtársulat igazgatósága további, szerencsésen kiválasztott vendégszereplésekkel élénkíti fel az aradi közönség érdeklődését és régi vonzalmát az operák, vagy a komolyabb felkészültséget igénylő nagyoperettek, vigoperák iránt. A közönség melegen ünnepelte a bucsuzó kitűnő vendégszereplőket. (j.)

A VÁROSI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat este 9 órakor: Itt a szerelem. Operett-premier. Hienz Helly fellépte.

Vasárnap délután 3 órakor: Itt a szerelem. Operett-újdonosság. Másodszor.

Vasárnap délután 6 órakor: Itt a szerelem. Operett-újdonosság. Harmadszor.

Vasárnap este: Román előadás.

* „Itt a szerelem” operett-bemutató. Gondör László és Adler Oszkár: „Itt a szerelem” című operett-újdonosságából ma este sajtó-főpróbát tart a színház és emiatt előadást nem tart. Egyelőre négy egymásutáni előadásra van a műsoron és valószínű, hogy prolongálni kell, mert a pénztárt valószínűleg ostrom alá vették az „Itt a szerelem” jegyei miatt. Az Itt a szerelem főszerepeit: Hienz Helly, Dálnoky Dudus, Székely Bálint, ifj. Szendrey, Kun, Kozma, Szabó, valamint Felhő, aki az újdonság rendezője is, játsszák.

* A társulat új szubrettprimadonnája: Gábor Mara megérkezett, aki a jövő hét keddién az „Fén és a kisöcsém” címszerepében fog bemutatkozni.

Hatvan anyja

Roosevelthez táviratozott segítségért

Frank dr. Willard halálkísérleteihez jelentkeztek — A tanár feltámasztott egy megtagyasztott majmot és most emberekkel akarja folytatni kísérleteit

Newyorkból jelentik: Az amerikai nyilvánosság szinte két pártra szakadt most és az egyik rész erélyesen állást foglal dr. Willard tanár kísérletei ellen, aki, mint ismeretes,

halálra fagyasztott állatokat és azután öt nap múlva életre keltette azokat.

Az amerikai közvélemény most azért foglalkozik olyan szenvedélyesen Willard kísérleteivel, mert a tanár élő emberekkel akarja folytatni azokat.

Ralph Willard előadását, amely oly óriási feltűnést keltett, eredetileg csak a tudományos világ számára szánta. Be akarta bizonyítani, hogy az élő sejt teljes lehűtésével, továbbá az élő szervezet lehűtésével közvetlen vagy közvetett gyógyulási folyamatok lehet előidézni. Eleinte ebből a célból megfagyasztott állatokat és később azokat injekciókkal új életre keltette. Megfigyelte ez alkalommal azt is, hogy Gaston nevű kísérleti majma, amely tuberkulózisban szenvedett, kigyógyult a betegségből és így Willard arra a meggyőződésre jutott, hogy új gyógymód elméletére bukkant. Arra a kérdésre, hogy szándékozik-e kísérleteit emberekkel folytatni, Willard, talán kissé meggondolatlanul, igennel felelt.

Negyvennyolc óra múlva már 150 ajánlat feküdt íróasztalán és ötven jelentkező személyesen kereste fel, akik mind arra ajánlottak, hogy hajlandók magukat megfagyasztatni és azután újból életre keltetni.

Alig került mindez nyilvánosságra, más oldalról is valóságos táviratozón indult meg. Hatvan anyja táviratozott Rooseveltnek, a hatóságoknak, az egyesületeknek. A hatvan anyja ilymódon akarta megakadályozni, hogy gyermekeik akik Willard professzornál jelentkez-

tek a kísérletre, szándékukat véghezvigyék. Mary Kinkovics asszony, akinek fiát Willard professzor hatalmas és egészséges alakjánál fogva a legjobb kísérleti alannak nyilvánította, azt táviratozta az elnöknek, hogy

nem nyugszik addig, amíg meg nem akadályozza Willard fagyasztási kísérleteit.

A jelek arra mutatnak, hogy ezekre a kísérletekre legalább is egyelőre nem kerül sor. Nem érdektelen, hogy kik jelentkeztek a kísérletekre. Az egyik jelentkező egy filozófus, aki neveltségesnek találta az életet

Van a jelentkezők közt egy gyógyíthatatlan beteg is, akinek már ugyanis minden mindegy és azt írja, hogy

halálával legalább használ az emberiségnek.

A washingtoni kormány dönt majd a kérdésben és valószínű, hogy Willard kísérleteit betiltják.

Ungár Imre, a világhírű világtalan zongoraművész jövő héten Aradon hangversenyezik

— Ma este tomboló siker mellett Timisoarán hangversenyezett a Chopin-verseny győztese —

Az idei hangversenyszezon a szenáció jegyében indul meg: november 20-án a zenei világ egyik illusztris művésze: Ungár Imre, a világhírű világtalan zongoraművész, a híres varsói Chopin-verseny győztese november 20-án Aradon hangversenyez. Akik figyelemmel kísérik a világvárosok művészi eseményeit, jól tudják mit jelent ez a név. Ungár Imre a diadalmas varsói szereplés után bejárta egész Európát és kikristályosodott művészetével, mélységes zenei intellektusával mindenütt

tomboló sikert aratott és feledhetetlen művészi emlékét hagyta hátra. Ungár Imre varsói, párisi, londoni, berlini, rigai, athéni, milánói és a többi nagyszerű hangversenyei után ez alkalommal először jött Romániába, ahol először ma, csütörtökön este Timisoarán hangversenyezett tomboló siker mellett. Bizonyos, hogy a hangverseny Aradon is méltó érdeklődést fog kiváltani. Jegyek elővételben Sándor Ferenc könyvesboltjában.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Angliától és Franciaországtól fogja kérni Titulescu az Itáliában zárolt 800 millió lei ellenértékét

A Külkereskedelmet Irányító Bizottság fellüvésikeltő határozata — A nagybankok mégis kiadják a devizákat helyettesítő bankgaranciákat

A belföldi gazdasági élet egyik legégetőbb problémája: hogyan juthat hozzá a Tatarescu-kormány az Olaszországgal szemben fennálló 800 millió lei összegű áruköveteléshez. Ugyanis a román—olasz fizetési egyezmény alapján Itáliának is kliringre (folyószámlára) szállítottunk különböző mezőgazdasági árukat, élőállatokat, húst, petroléumot, benzint, stb., amelyeknek árát Olaszország nem fizette meg, habár a két ország közötti szerződés értelmében részint árukkal, részint pedig devizával kellett volna kiegyenlíteni.

A Banca Nazionale kimutatása szerint folyószámlakövetelésiünk összege 800 millió lei, de ennek helyességét az olasz Nemzeti Bank kétségbevonja s azt állítja, hogy Olaszország semmivel sem tartozik nekünk, mert legalább ilyen összegű régi árukövetelése van velünk szemben.

A differenciát mostanig nem sikerült áthidalni, habár ez ügyben igen sok tárgyalás volt. Időközben tudvalevőleg a Népszövetség retorziós határozatot hozott, amelyhez a kormány megbízásából Titulescu külügyminiszter is hozzájárult. Mivel Olaszország ugyanolyan megtorló eljárást határozott el, mint amilyent a Népszövetség vele szemben alkalmaz, most már megtagadta a javunkra fennálló 800 millió lei követelés rendezését. De az ország jelenlegi pénzügyi helyzete szükségessé teszi, hogy ezt a hatalmas összeget valamiképpen megkaphassuk, akár áruban, akár készpénzben és ezért — mint Bucurestiből jelentik — a külkereskedelmet irányító országos bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a nagyjelentőségű kérdéssel. A bizottság kimondta, hogy mindenben alkalmazkodik a Népszövetség 18 tagú bizottságának határozatához és ezért e hó 18-tól kezdve csak erős devizák azonnali lefizetése ellenében szabad Itáliába szállítani.

Ezután Cristu meghatalmazott miniszter szövegében, hogy Olaszország 800 millió leit tartozik áruexportból kifolyólag és ezt az összeget az olasz Nemzeti Bank zárolta, tehát mi afölött nem bírnunk rendelkezni. Izzalmas felszólalások után elhatározta a bizottság:

felkéri Titulescu külügyminisztert, hogy intervencióval Angliában és Franciaországban e fontos kérdés javunkra leendő elintézése érdekében. Olyan terv merült fel, hogy Anglia és Franciaország vegyék át tőlünk a 800 millió leies követelést és Olaszország helyett ez a két állam térítse meg nekünk ezt az összeget vagy pedig tudják be azokba a tartozásokba, amelyek terhünkre Angliában és Franciaországban fennállanak.

A bizottság valószínűnek tartja, hogy Titulescu nem tagadja meg a közbenjárást és esetleg így hozzájutunk Olaszországban zárolt követelésünkhöz.

Az exportörök köreiből behatóan foglalkoznak az olaszországi retorziós kérdésekkel és Bucurestiben is hangoztatják, hogy a petroléumváltalatok sokat fognak veszíteni, ha Olaszországba csak készpénz ellenében szállíthatnak. Ez esetben ugyanis Itália az olcsóbb mexikói vagy észak-amerikai petroléumot és benzint veszi, mert azt átlag 49 angol sillingért, a mienket pedig 63 sillingért kaphatja és mostanig csak azért vásárolt nálunk, mert kliringszámlán hitelben kapta a petroléumot és annak termékeit.

A pénzügyi piac másik nagy eseménye, hogy Costinescu kereskedelmi miniszter és Constantinescu bankkormányzó erősen kitartanak az export-devizák azonnali letétbe helyezése vagy a felhatalmazott bankok garancialevelének követelése mellett, azért, hogy ezek a bankok legkésőbb 45 napon belül inkasszálják az árukövetelési járó devizákat.

Tudvalevőleg a felhatalmazott bankok mostanig megtagadták a garancialevelek kiadását, de most azt jelentik Bucurestiből, hogy ezek a pénzügyi intézetek még is a garancialevél kiadása mellett döntöttek.

A Banca Nazionale kormányzója ugyanis megígérte, hogy az esetben, ha vis major miatt képtelenek 45 nap alatt beszolgáltatni a devizákat, úgy nem indítják meg ellenük a devizatorvény alapján a büntető eljárást.

A külkereskedelmet szabályozó bizottság behatóan tárgyalta még az Ugir-nak az új külkereskedelmi rendszerre vonatkozó emlékiratát, a melyben többek között azt kívánta, hogy a régi árutartozások után ne követeljen a Jegybank 44 százalékos devizafelárat. A Jegybank kormányzója az ülésen kijelentette, hogy a Banca Nazionale ragaszkodik ehhez a követeléshez. A külkereskedelmi bizottság összes határozatait jóváhagyás céljából a kormány gazdasági bizottsága elé terjesztik és az mondja ki e fontos ügyekben az utolsó szót.

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékezünk a román—angol pénzügyi differenciákról, amelyek, ma érkezett bucuresti-i jelentések szerint, azzal a következménnyel járhatnak, hogy legalább is átmenetileg elveszítjük az angolai jó piacokat, amelyekre pedig ötven év óta igen tetemes mennyiségű árukat szállítottunk.

Mint emlékeztetés, Leon kereskedelmi alminiszter augusztus 3-án Londonban szerződést kötött az angol hitelezőkkel, hogy azok többszáz ezer fontsterling összegű árukövetelésüket rövid idő alatt megkapják, mert havonként 60 ezer fontsterlinget fog átutalni törlesztésképpen a Banca Nazionale.

Az angolok azonban nem kapták meg a szerződésben megállapított részleteket és ezért megszüntették velünk a hitelösszeköttetést, tehát mártól kezdve csak akkor szállítanak nekünk, ha a vételárat előre letétbe helyezzük importőrjeink.

Az angolok hangsúlyozzák, hogy ők ezelőtt sohasem folyamodtak ilyen eszközökhöz és biztosíték nélkül szállítottak nekünk, de mivel az augusztus 3-iki fizetési megállapodásokat nem tartjuk be, kénytelenek az előre fizetéshez ragaszkodni. Emiatt teljesen megakadt az angol—román árucseré.

A román exportörök azért nem szállítanak, mert követeléseiket Angliában azonnal zárolják a régi árutartozások biztosítására.

Hatalmas üzleti forgalom szűnik meg így a két ország pénzügyi viszállya miatt. Ugyanis az angoloknak havonta 300 ezer fontsterling értékű, különböző árukat szállítottunk és például az előző év első hét hónapjában 2 millió fontsterlinget tett ki áruexportunk. Ezt az összeget az angol vevők pontosan kifizették, mert azt hitték, hogy tőlünk is megkapják követeléseiket. Bucuresti-i pénzügyi körökben érthetetlennek tartják, hogy miért nincs nálunk elég deviza, amikor egyedül Angliából ez év első hét hónapjában két millió fontsterlinghez jutott piacunk? Csak nem került ez az óriási devizamennyiség is a fekete tőzsdére, éppúgy, mint a petroléum vállalatok devizáinak legnagyobb részé? Ezidőszert csak szabad devizák ellenében

birnánk exportálni Angliába és azokat is a fekete tőzsdén értékesítenék a kiviteli cégek, mivel azonban a kormány és a Banca Nazionale véglegesen szét akarja ugrasztani a fekete tőzsdét és mivel az angol hitelezők ezután nem hajlandók a tőzsdére számára devizákkal fizetni, az export Anglia felé egyelőre megszűnt. Már pedig az angolok is nagyon szívesen folytatnák velünk a kereskedelmi összeköttetést, ha visszatérnénk a szabad devizarendszerhez és ha megszűnnének a külkereskedelmet pusztulással fenyegető összes korlátozások. Most minden remény megvan arra, hogy ehhez a stádiumhoz végre elérkeztünk.

— AZ ARADI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA HETI JELENTÉSE AZ ARAD-PODGORIAI RÉGI BÖRÖK ÁRAIRÓL. A Kamara a szabályok alapján hetekint kimutatást készít a területén lévő fontosabb cikkek árairól és jelentését felküldi az illetékes miniszteriumba. A legutóbbi feltejtésében az Arad-podgoriai régi borkok árairól az alábbi adatokat közli: régi rizling literje 6—8 lei, a legfinomabb rizling 8—12, bakator 8—10 lei, fehér asztali bor 6—8 lei, közepes vörösbor 16—18 lei, édeskés 20—22 lei, régi prima bor 20—24 lei nagyban. A régi cujka hektoliterfokonként 50—55 bani, a seprő 60—65 bani, a törköly 65—70 bani. A Kamara mostanig nem készített kimutatást az újtermésű borkokról, mert az árak még nem alakultak ki teljesen.

— MA: KONVERZIÓS RÉSZLET ESEDÉKES. Ma, november 15-én esedékes a konverzió alá eső magánadósságok harmadik részlete. A konverziós adósságok ma a felére csökkentett adósság 3 százalékát kell kifizetniük. A negyedik részlet május 15-én válik esedékessé és ekkor ugyan csak 3 százalékot kell fizetni. Azon adósságok, akik nem várják be a törvény által előírt határidőt, hanem előbb fizetnek, évi 6 százalékos engedményt kapnak arra az időre, amennyivel hamarabb fizették a később lejáró részleteket. A városi adósságnál, akik konverziót kértek, a részletek évi kamatja 6 százalék, viszont azok az adósságok, akik valamelyik részletet hamarabb fizetnék ki, évi 8 százalékos csökkentést kapnak a fizetés napjától a részlet esedékességének napjáig terjedő időre kiszámítva.

SODIL VEZET!

Minden segédeszköz között, amely a ruha áztatásához, és mosásához használatos, a „SODIL” a legalkalmasabb, mert: „jó és olcsó”.

1. Minden vizet olyan puhává tesz mint az esőviz. Mialtál növeli a szappan hatását, ami meglakarítást jelent.

2. A „SODIL” használata feleslegessé teszi a ruha erős dörzsölését, s így növeli annak tartósságát.

3. „SODIL”-al könnyebben és gyorsabban mosható a ruha, mialtál időt és munkát takarítunk meg.

SODIL

SZAVATOLTAN KLÓRMENTES

Nem gond többé a nagymosás
Ha „SODIL” a segítő társ.

zója az ülésen kijelentette, hogy a Banca Nazionale ragaszkodik ehhez a követeléshez. A külkereskedelmi bizottság összes határozatait jóváhagyás céljából a kormány gazdasági bizottsága elé terjesztik és az mondja ki e fontos ügyekben az utolsó szót.

Nagybritannia teljesen elzárkózik a román—angol árucseré-üzletektől

Ragaszkodik az augusztus 3-iki fizetési egyezményhez és csak előrelizelés ellenében szállít árukat — Bucuresti-i gazdasági körökben az angol piac kikapcsolódását jósolják

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékezünk a román—angol pénzügyi differenciákról, amelyek, ma érkezett bucuresti-i jelentések szerint, azzal a következménnyel járhatnak, hogy legalább is átmenetileg elveszítjük az angolai jó piacokat, amelyekre pedig ötven év óta igen tetemes mennyiségű árukat szállítottunk.

Mint emlékeztetés, Leon kereskedelmi alminiszter augusztus 3-án Londonban szerződést kötött az angol hitelezőkkel, hogy azok többszáz ezer fontsterling összegű árukövetelésüket rövid idő alatt megkapják, mert havonként 60 ezer fontsterlinget fog átutalni törlesztésképpen a Banca Nazionale.

Az angolok azonban nem kapták meg a szerződésben megállapított részleteket és ezért megszüntették velünk a hitelösszeköttetést, tehát mártól kezdve csak akkor szállítanak nekünk, ha a vételárat előre letétbe helyezzük importőrjeink.

Az angolok hangsúlyozzák, hogy ők ezelőtt sohasem folyamodtak ilyen eszközökhöz és biztosíték nélkül szállítottak nekünk, de mivel az augusztus 3-iki fizetési megállapodásokat nem tartjuk be, kénytelenek az előre fizetéshez ragaszkodni. Emiatt teljesen megakadt az angol—román árucseré.

A román exportörök azért nem szállítanak, mert követeléseiket Angliában azonnal zárolják a régi árutartozások biztosítására.

Hatalmas üzleti forgalom szűnik meg így a két ország pénzügyi viszállya miatt. Ugyanis az angoloknak havonta 300 ezer fontsterling értékű, különböző árukat szállítottunk és például az előző év első hét hónapjában 2 millió fontsterlinget tett ki áruexportunk. Ezt az összeget az angol vevők pontosan kifizették, mert azt hitték, hogy tőlünk is megkapják követeléseiket. Bucuresti-i pénzügyi körökben érthetetlennek tartják, hogy miért nincs nálunk elég deviza, amikor egyedül Angliából ez év első hét hónapjában két millió fontsterlinghez jutott piacunk? Csak nem került ez az óriási devizamennyiség is a fekete tőzsdére, éppúgy, mint a petroléum vállalatok devizáinak legnagyobb részé? Ezidőszert csak szabad devizák ellenében

Ross az üzlet?

ujjéled!

hogyan jár a:

REKLAMÉLET

A REKLAMÉLET az egyetlen magyar reklámszklap.
Előfizetési ára: egy évre 400 lei, félévre 220 lei.
Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipóti-körút 9.

Az ingatlanok jövedelmi adójának felemelését tervezi a pénzügyminiszter 1936-37-re

Taranu Victor aradi vezérfelügyelő nyilatkozata az állami jövedelmek szaporításáról — Külföldi színvonalra emelik az ingatlanok adóját és a legnagyobb eréllyel hajtják be a hátralékokat — Mostanig nyilvánosságra nem került adatokat közölt munkatársunkkal a vezérfelügyelő

Nagy feltűnést keltett Antonescu pénzügyminiszternek a kormány gazdasági bizottsági ülésén elhangzott nyilatkozata, amely szerint legalább 2 milliárd leiel fel kell emelni az állami költségvetés összegét az 1936-37. évben. A miniszter ezt elsősorban a hadfelszerelési kiadások megnagyobbodásával, valamint más állami szükségletek emelkedésével indokolja. A fogyasztási és forgalmi adókat, amelyek a legszegényebb néposztályt is aránytalanul terhelik — mondta a miniszter — nem fogjuk emelni, mivel azonban fokozni kell az állami bevételeket, kénytelenek vagyunk más adónemekből előteremteni a szükséges összegeket. A nagy terhek alatt nyögő sokmillió adózó folyton találja, hogy milyen új adókat vagy emeléseket tervez Antonescu miniszter?

Az 1936-37. évi állami költségvetés összeállításán már erősen dolgoznak a pénzügyminisztériumban és mivel Taranu Victor kerüllet pénzügyi vezérfelügyelő most érkezett Bucurestiből Aradra, munkatársunk hozzáértő, hogy az adóemelési tervekről hiteles adatokat kérjen.

— Előre bocsájtom, hogy nem hivatalosan szereztem tudomást a minisztériumban a megvalósítandó tervekről — mondta Taranu vezérfelügyelő munkatársunknak. — Legutóbb beszéltem a pénzügyminisztériumban a költségvetési ügyosztály vezérigazgatójával, aki úgy nyilatkozott, hogy nálunk az ingatlanok: a földek és a házak adókulcsa nagyon alacsony, különösen ha össze-

= ERDEKES AJANLAT A FRANCIAORSZÁGBAN ZAROLT SOK MILLIÓ LEI FELHASZNÁLÁSÁRA. Az Argus értesítése szerint olyan értelmű francia ajánlat érkezett a Tatarescu-kormányhoz, hogy a Franciaországban zárt sok millió leit célszerűen lehetne likvidálni. Az ajánlat szerint a zárt le 10 százalékát adja kölcsön a kormány nagyobb francia pénzügyintézeteknek évi egy százalék kamat mellett és ez esetben zárt leiekből a fennmaradó 90 százalék ellenében Franciaországból különböző árukat kapnánk, tehát a 90 százaléknak megfelelő összeget árukkal törlesztené le a francia nemzeti bank. Az ajánlattal a Tatarescu-kormány gazdasági bizottsága a legközelebbi ülésén foglalkozik.

= A hitelélet talpraállítása. Ma este 6 órakor a Victoria Takarékpénztár helyiségében értekezlet tartottak Arad gazdasági és társadalmi életének román vezető egyéniségei. Az értekezleten annak a Clujon tartandó nagygyűlésnek előkészületeit vitatták meg, amelyet november 28-ikán rendeznek Clujon az ardeali és banati román hitelélet talpraállítása érdekében. Ezen a gyűlésen Ardeal összes városaiból résztvesznek úgy a román pénzügyi szakemberek, mint a román társadalmi élet vezetői. A cluj-i gyűlés alkalmából kiáltványt bocsátottak ki, amelyet a gazdasági vezetőkön kívül ardeali politikusok, mint Mariu, Vaida és Goga is aláírtak. A kiáltvány szövegének kivonata a következő: „Ardeal ma a román hitelélet sivataga. Csak idegen hitel létezik ebben az országrészben. Ez nemzeti szerencsétlenséget jelent. A városi és falusi románság a kisebbségek anyagi uralma alá került. Háború előtt, az idegen uralom alatt, az iskola, az egyház és a hitelélet egy háromságot képezett. Ez a háromság volt az ország kulcsa. Nincs joga ezt most senkinek lerombolni Nagyromániában. A hitelélet megmentése hazafias kötelesség. Ennek érdekében Ardeal és Banát közgazdasági kongresszusát hívjuk Clujra, ez év november 28-ra.” A csütörtöki aradi értekezleten elhatározták, hogy a cluj-i gyűlésen nagy számban vesznek részt.

= Az aradi Grundmann-gyár elköltözése. Az aradi Grundmann vasáru-gyár, amely jelenleg kétszáz munkást foglalkoztat, azzal a tervvel foglalkozik, hogy elköltözik Aradról és üzemét központi fekvésű helyre, Bucurestibe, vagy Brasovba helyezi. A gyár vezetőségét erre az elhatározásra főképpen az a körülmény készítette, hogy ha az ország központjába költözik, a fuvarköltéseknek jelentős megtakarítását éri el. Az elköltözés terve fölött egyébként véglegesen a vállalat januárban megtartandó közgyűlésén döntenek.

hasonlítjuk a szomszédos országok ingatlantulajdonosainak adóival. Jugoszláviában, ebben a kimondottan agrárállamban egy hold elsőosztályú föld adója 300 dinár, ami hivatalos valutaárfolyamon is 750 lei, nem is beszélve a szabad-valuta árfolyamról. Ezzel szemben nálunk az elsőosztályú föld egész adója 80 lei, amiből csak 30 lei jut az államnak, a többi pedig adicónális adó és egyéb taksa. A földadó kulcsa nálunk nagyon kicsi. Magyarországon egy kishold (1200 négyzetméter) föld adója 19-20 pengő, ami hivatalos valutakurzus szerint 600 lei. Csehszlovákiában még a földbirtokosok is forgalmiadót fizetnek és pedig holdankint 5 csekkoronát.

— A nálunk fizetett földbirtok-adók jellemzésére megemlítem, hogy például Aradon az összes földbirtokok után évente csak 1 és fél millió lei adót kap az állam.

— Ugyanez a helyzet a házadónál is. Nálunk ugyanis a házjöveldelmi adó most 10 százalék, míg a szomszédos államokban 50-60 százalékot fizetnek. Tudomásom szerint ezeket az aránytalanságokat most megszünteti a pénzügyminiszter ur és itt is az eddiginél magasabb ingatlan-adók bevezetését tervezik — mondta a vezérfelügyelő.

Taranu ezután arra is rámutatott, hogy az állami bevételeket a több évre visszamenőleges többmilliárd leinyi adóhátralékok erélyes behajtásával is fokozni fogja a minisztérium és erről most küldték szét a rendeleteket a pénzügyigazgatóságokhoz.

B. L.

= Az aradi pénzügyigazgatóság illetékosztálya közli, hogy a bélyegtörvény értelmében a bérloknek és albérloknek a lakbérleti szerződéseket láttamozás végett a szerződés megkötésétől számított harminc napon belül a pénzügyigazgatóság elé kell terjeszteniük. Azok, akik szerződéseiket láttamozás végett nem nyújtják be november 26-ig, büntetést szenvednek, amennyiben nemcsak az illetékeket, de ennek háromszorosát is ki kell fizetniük. November 26-ikától kezdve a pénzügyigazgatóság megkezdi a lakbérleti szerződések általános felülvizsgálását. A szerződések láttamozásakor fel kell mutatni a régi szerződéseket is.

= Az 1934. év előtti államadósságok adó- és illetéktartozásokkal kompenzálhatók. A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az illetékes pénzügyi hatóságokhoz, amelyeknek figyelmét felhívja az ez év október 3-án és november 7-én kiadott kompenzációs rendeletekre, amelyekkel az államadósságoknak adótartozásokkal való kompenzálását lehetővé teszi. Az új rendelet szerint az 1934. év április 1. előtti államadósságok az 1934. április 1. előtt esedékessé vált adó- és taksa-tartozásokkal kompenzálhatók még cedálás útján is. A rendelet azt is tartalmazza, hogy a hatóságok és közhivatalok egymás közötti követeléseinek kompenzálása csak az Amortizációs Pénztár útján bonyolítható le.

= Szuezből is szállítanak finomított petrolumot olasz területre. Szuezből jelenik: Itteni petrolumfinomító vállalatok legutóbb 36 ezer hordó finom petrolumot szállítottak Eritreába, valamint 9 ezer benzines és petrolumos ládát és tartályt is exportáltak. A szuezi összes petrolumfinomító üzemek éjjel-nappal működnek és óriási mennyiségekben szállítják a petrolumot és a benzint.

„OLLA”

prophylaktikus készítmény. No kockázata egészségét súlyos utasításokkal, utasítsa ezeket vissza és követeljen kimentésen OLLA-t eredeti csomagolásban!

A hatvanöt százalékkal leszállított nyugdíja miatt perli az aradi Victoria-bankot egyik volt tisztviselője

Feltűnést keltő és országos jelentőségű per az aradi törvényszék előtt — Hitelezője-e a banknak a nyugdíjas?

Országos jelentőségű, elvi perben licz a közeljövőben ítéletet az aradi törvényszék. Az előzményekhez tartozik, hogy az aradi Victoria takarékpénztár a konverziós törvény alapján egyezséget kötött hitelezőivel, akik követelésük 35 százalékát kapták meg, megfelelő határidőn belül, míg a többi 65 százalékot elengedik. Az egyezséget, valamint a hitelezők kimutatását a bank az aradi törvényszékhez be is terjesztette. A kimutatásban szerepelnek a nyugdíjasok is, akiket a pénzügyintézet hitelezőkként tekint és így — tizenegy évre előre kiszámítva — nekik is 65 százalékkal szállította le illetményüket. Az egyik nyugdíjas azonban nem nyugodott bele az ügy ilymódon való elintézésébe és pert indított egy bucuresti ügyvéd útján az aradi törvényszéknél, kérve a rávonatkozó határozat megsemmisítését.

Keresetében Stan Gheorghe, a bank volt hivatalnokja elmondotta, hogy havi 11.000 leies fizetése volt, majd 1929-ben nyugdíjba ment havi 8000 leiel. Ezt a nyugdíjat az évek folyamán, még a konverziós törvény életbe léptetése előtt, négyvizben szállították le, úgy, hogy legutóbb 5000 leit kapott havonként. Most, amikor a bank kiegyezett hitelezőivel, a nyugdíjat 2400 leire szállította le. A benyújtott kereset hivatkozott arra, hogy a konverziós törvény értelmében a bank csak a törvény életbe léptetéséig köthet megegyezést, de nem előre, mint ahogyan azt a nyugdíjasokkal tette. A konverziós törvény utáni nyugdíjak későbbi eredetű követelések, amelyeket már teljes egészükben kell kiegyenlíteni. Elvi határozatot kért a nyugdíjas tisztviselő a törvényszéktől, olyértelmenben, hogy a beteresztett kimutatás rávonatkozó része törvénytelen és senmis.

Az aradi törvényszék második szekciója most tárgyalta nagy érdeklődés közepette az ügyet. A tárgyaláson több nyugdíjas banktisztviselő vett részt. A pénzügyintézet képviselőiben dr. Pop Teodor és dr. Butariu Miron ügyészek jelentek meg a tárgyaláson és kifejtették, hogy a bank álláspontja volt a helyes, mert a nyugdíjasok is hitelezői a banknak, tehát felvette őket a kimutatásba és rájuk is alkalmazta a 65 százalékos redukción. Hivatkozott arra, hogy amennyiben az aradi törvényszék a kimutatás törvénytelenességét mondaná ki, úgy az katasztrófális hatással lenne a pénzügyintézetre nézve és ezért kérték a bíróságot, szólítsa fel Stan ügyvédjét, mondja meg, hogy csak a maga ügyére nézve kéri-e a döntést, vagy pedig az egész kimutatásra. Stan jogi képviselője válaszképpen közölte, hogy csupán ügyfelére nézve kéri a döntést. A többi hitelezőkhöz, vagy nyugdíjasokhoz semmi köze sincsen. Mindkét bankügyész a kereset elutasítását kérte. A bíróság kötelezte a bank képviselőit, mutassák ki iratokkal, mikor és miért szállították le a hitelezőkkel történt megegyezés szerint az érdekeltektől hivatalmok nyugdíját és a tárgyalást december 11-ikére halasztotta. Az aradi törvényszék elvi döntését banktisztviselői körökben érdeklődéssel várják.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.-
Negyedévre	210.-
Félévre	420.-
Egy évre	Lei 840.-

Külföldre havonta 50.- Lei, jel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Rega Ferdinand 4. Telefon: 151.

Műkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

SPORT KÖZLÖNY

Az Olimpia-PTT—SGA-mérkőzésen elől a kerületi bajnokság őszi fordulójának első helye

Utolsóelőtti őszi nemzeti bajnoki meccs Aradon: Venus—AMEFA. — A vasárnapi mérkőzések bíródelegálása

Vasárnap ismét gazdag és változatos futballprogram kerül lebonyolításra Aradon. A legnagyobb érdeklődés természetesen a bucu-restri Venus vendéglátékát előzi meg, amelyen a nemzeti bajnokság élcsoportjának esetleges helyezése tisztázódhatik.

Két kitűnő készültsgű csapat küzdelme várható

a mérkőzésen és a pillanatnyilag jobban diszponált együttes szerzi meg a pontokat.

A kerületi elsőosztályú mérkőzések hivatalosan már véget értek, csupán elmaradt meccsek vannak hátra, de a véletlen következtében

az Olimpia-PTT—SGA találkozó dönti el a kerületi elsőosztályú bajnokság élcsoportjának sorrendjét.

Olimpia győzelme esetén a bajnokság élcsoportjának vezetője az SGA is őszi bajnok lehet (jobb gólaránnyal), ha győz. Döntetlen esetén az USA-é az őszi bajnoki cím, amely ma is a táblázat élén áll. A két kitűnő készültsgű csapat összecsapása heves küzdelmet ígér és a meccs teljesen nyílt. Másik két elmaradt meccs kerül még lebonyolításra és pedig a Hakoah és Soimi-CFR, valamint a Tricolor és Transylvania között. Ezeknek a mérkőzéseknek nincsen kimondott favoritjuk és bármelyik fél megszerezheti a pontokat.

A másodosztályban a Sparta első helye nem kétes, a további helyezésekért még heves küzdelmek várhatók. A vasárnapi meccseknek a Sparta, Vulturul, Astra, Patria és Fortuna a favoritjaik. Két szövetségi díj és három ifjúsági bajnoki mérkőzés egészíti ki a

vasárnapi programot, amelynek bíródelegálását alább adjuk:

Gloriapálya: 8.30 óra: SGA Ifj.—Hakoah ifjúsági, bíró: Ugrin. 10.15 óra: SGA—Olimpia-PTT, bíró: Goicea, határbírók: Staicu és Ardelean. 13.00 óra: AMEFA II.—Juventus II., bíró: Gábor, határbírók: Dudás és Vagala. 15.00 óra: AMEFA—Venus, bíró: Seliceanu Gligor (Cluj), határbírók: Macean és Oprita.

Tricolorpálya: 8.00 óra: Tricolor II.—CAA II., bíró: Ujj, határbírók: Jorocsan és Kirechner. 10.00 óra: Hakoah—Soimi-CFR R. A., bíró: Pfeiffer, határbírók: Husztik és Morócz. 11.30 óra: Transylvania—Tricolor, bíró: Pálfi, határbírók: Höhn és Horváth. 13.45 óra: Sparta—Virtutea, bíró: Darázs, határbíró: Fock.

CAA-pálya: 9.00 óra: Unirea ifjúsági—Astra ifjúsági, bíró: dr. Göllner, határbírók: dr. Simon és Kradigathy. 10.45 óra: CS Lyra—Astra, bíró: Schneider, határbírók: Adamovici és Ciupuliga.

Vulturul-pálya: 13.30 óra: Patria—Crisana, bíró: Sasu, határbíró: Ardelean Ioan. 15.15 óra: Vulturul—Victoria, bíró: Varga, határbíró: Mágori.

Concordiapálya: 13.30 óra: Concordia—Fortuna, bíró: Karlich.

Banatul-pálya: 13.00 óra: Tricolor ifjúsági—Banatul ifjúsági, bíró: Polareczky.

Országos vívóverseny-naptár

13 vívóversenyt bonyolítanak le a szeptemberben

Az országos vívószövetség clujli ligája összeállította az idei versenynaptárt, amelynek tanúsága szerint az 1935—36. évi versenyévad gazdagnak és változatosnak ígérkezik. A legtöbb verseny Clujon kerül lebonyolításra, de kiveszik részüket a versenyrendezésből Satu-mare, Arad, Oradea, Targumures és Timisoara is. Alább adjuk a versenyek terminusait:

1935. december 14—15. Clujon: Haggibor-verseny Cluj bajnokságáért. Versenyszámok: Férfi egyéni tör- és kardverseny.

1935. december 29. Satumaren: Sztáraykupaverseny a Cl. Sp. Satumare rendezésében junior kardvívók részére.

1936. január 26. Satumaren: A Cl. Sp. Satumare országos vívóversenye. Versenyszámok: női egyéni tör- és férfi egyéni kardverseny.

1936. február 2. Aradon: Hakoah-verseny Aradváros bajnokságáért. Versenyszám: Férfi egyéni kardverseny.

1936. február 23. Clujon: A CA Cluj „Jubiláris Kupa”-versenye. Versenyszám: Junior tör csapatverseny. A CA Cluj „Báró Jósika Kupa”-versenye. Versenyszám: Szenior tör csapatverseny.

1936. március 8. Targumuresen: A Cl. Sp. Targumures versenye Targumures város bajnokságáért. Versenyszámok: Férfi egyéni tör- és kardverseny.

1936. március 21—22. Satumaren: Az Olimpia CFR versenye Satumare város bajnokságáért. Versenyszámok: Férfi egyéni tör- és kardverseny.

1936. április 4—5. Timisoarén: A CFR versenye Timisoara város bajnokságáért. Versenyszámok: Férfi egyéni tör- és kardverseny.

1936. április 25—26. Clujon: A CA Cluj „Viola Kupa” versenye. Versenyszám: Junior

Szeplős, pattanásos,

/ májtoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése.

kardverseny. 'A CA' Cluj „Schenker Kupa” versenye. Versenyszám: szenior kardcsapatverseny.

1936. május 16—17. Oradeán: Az Asocia-tia Sportiva Oradea kerületi versenye. Versenyszámok: Női tör, férfi tör- és kardverseny, valamennyi egyéni.

1936. június 7. Clujon: A Cl. de Scrima versenye a középiskolák bajnokságáért. Versenyszámok: Leány tör, fiu tör- és kardverseny, egyéni és csapatversenyek.

O A Jéghokki Európa-Kupa „Középeuró-painak” elnevezett két csoportját a következőképpen állították össze: I. csoport: Wiener EV, LTC Prága, Francais Volants, HC Brüsszel. II. csoport: BKE Budapest, EKE Wien, Telefon Club Bucuresti, Rapid Prága.

O Páris fedettpálya-tenniszbajnokságának döntőjében Borotra 6:3, 6:0, 6:1 arányban győzött Feret ellen.

O Edinburghban a skót liga-válogatott 2:1 (1:0) arányban győzött az ír liga-válogatott ellen.

KÖNYVEK

A társalgás és udvarlás könyve. A modern idők legmodernebb könyve ez a ma, amely azok részére készül, akik a társadalmi életben sikereket akarnak elérni. Forgó Jenő: „A társalgás és udvarlás” című könyve megtanít arra, hogy miként viselkedjünk, hogy mindenkit meghódítsunk, mert megtanít a helyes viselkedésre, az ötletes társalgásra, megismerteti a társas érintkezés szabályait és a módját annak, hogy ötletek, kellemes társalgók legyünk, ami a siker legfőbb titka. A kitűnő könyv 83 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

A siker és boldogulás titka. Méltán megérdemli ezt a meghatározást a maga nemében páratlan mű, amely most jelent meg hetedik kiadásban. Alexy E.: „A siker és boldogulás” című könyvéről elmondhatjuk, hogy a titkok titkát tárja fel, mert azokkal a rejtelmes erő-ekkel ismerteti meg, amelyek életünket irányítják és a melyeknek megismerése hozzásegít bennünket ahhoz, hogy úgy irányítsuk sorsunkat, amint azt óhajtuk. Ára 92 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a hasonló könyvek teljes jegyzékét Lepagetől.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

Vettük a következő nyilatkozatokat:

A jó hír, mely a „PAJKOS HERCEGNŐ” filmet megelőzte, igazolt minden várakozást.
Dr. D. S. orvos.

Ilyen tökéletes filmet még nem produkált a hangosfilm-gyártás. Még egyszer megnézem.
Sz. K. igazgató.

A „PAJKOS HERCEGNŐ” film egy csodálatos valami irigylendő adottságok a természetből, egyben Jeanett Mac Donald ének-tudása, játéka és szépsége. A százszázaléki férfi-as Nelson Eddy baritonistába minden aradi nő bele fog szeretni.

Dr. K. L. orvosnő.

Ennél szebb film régen nem volt Aradon. Feleségem két nap óta csak Nelsonról ábrándozik.

H. B. iparos.

HAPAG

ajánlja a legszebb utazásokat és kirándulásokat a legelőnyösebb feltételek mellett az

ATLANTI SZIGETEKRE

Hamburg-Lissabon, Casablanca, Las Palmas, Santa Cruz de Teneriffe, Funchal, Hamburg december 21. — 1936. január 6.

EGYESÜLT ÁLLAMOK

Hamburg-New-York, Philadelphia-Washington, Miami-Savannah, New-York-Hamburg (Oherbourg) dec. 12. — 1936. január 11.

F L O R I D A

Hamburg-New-York, Washington-St. Augustine, Palm Beach-Miami Silver Spring, Savannah. dec. 19. — 1936. január 17.

VILÁGKORÚLIUT 1936.

a „RELIANCE” luxusgőzössel 1935. december — 1936. június.

K O Z E P A M E R I K A

Cuba-Mexikó-Venezuela-Panama Fizetés hivatalos kurzuson leiben vagy zárolt márkában. Férvilágosítások és prospektusok:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

képviseleténél:

KÜNSTLER

Vízum és Utazási Iroda Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon 86. 401

Elítéltek egy volt városi autbusz-soffört, mert letépte sapkajelvényét

A bíróság vétségben mondta ki bűnösnek Szokola Mihályt, aki ellen államellenes izgatás címén emeltek vádat

Hónapokkal ezelőtt nagy feltűnést keltett több városi autbuszsofför őrizetbevétele, akiket azzal vádoltak, hogy hivatalos sapkajelvényüket letépték. Az eljárás során szabadlábra helyezték a gyanúsítottakat, csupán egy maradt vizsgálati fogságban: Szokola Mihály, akit azzal vádoltak, hogy gyalázó szavakkal illette a hivatalos jelvényt és államellenes magatartást tanúsított, amiért egy sofförtársát kémkedés miatt letartóztatták. Szokola Mihály ügye ma került az aradi törvényszék első szekciójának Popescu—Zah-tanácsa elé.

A vádlott sofför vallomásaiban kijelentette, hogy nem tépte le jelvényét, az magától esett le és nem volt pénze, hogy újat vegyen. Nem tudta, hogy a jelvényviselés kötelező, errenézve semmiféle rendeletet nem kapott. A gyalázó szavakra nézve kijelentette, hogy azok nem a jelvényre vonatkoztak, hanem egy Ardelean nevű sofförtársához intézte, akivel összeveszett. Az ügyben számos tanút hallgattak ki, a gépjármű igazgatóját, azonkívül számos soffört, autbuszkalauzt és ellenőrt. Ardelean kijelentette, hogy észrevette, hogy a jelvény hiányzik Szokola sapkájáról és emiatt felelősségre vonta, mire a vádlott olyan kifejezéseket használt, amelyek miatt nekitámadott, de kollegái közbeléptek. A legsúlyosabb vallomást Ignuța főellenőr tette, aki elmondotta, hogy egy napon jelentették neki, hogy több sofför levette a címeres jelvényét. Behívatta

az illetőket a garázs irodájába, ahol tudomásukra hozta, hogy a jelvényt viselniük kell. Szokola kivételével mindegyik engedelmeskedett az utasításnak. Szokola azonban kijelentette, hogy nem akarja viselni a jelvényt, különben Ignuța sem viselte szívesen a magyar jelvényt a magyar éra alatt.

A szembesítés alatt a vádlott fenntartotta tagadó vallomását. Érdekes jelenet folyt le, miután a tanúk megesküdtek vallomásukra, Popescu elnök felhívta a tanúk figyelmét arra, hogy gondolják meg jól és ha eltértek az igazságtól, módjukban áll még helyesbíteni vallomásukat. De ezt az ítélet előtt kell tenniük. A tanúk nem válaszoltak a felhívásra, mire megkezdődtek a perbeszédok. Gutunoiu ügyész a Marzescu-törvény alapján államellenes izgatásért a vádlott súlyos elítélését kérte, majd Gherman Dante dr. védő hivatkozott arra, hogy ha valaki nem viseli az egyenruhájához tartozó jelvényt, még nem követett el államellenes izgatást és ezért Szokola ilyen címen nem vonható felelősségre. Senkijem figyelmzettette a vádlottat, hogy viselnie kell a jelvényt, de még abban az esetben is, ha ezt megtagadta volna, csupán fegyelmi vétségéről lehet szó. Az inkriminált kifejezés sem hangzott el, ahogyan azt a vád állítja, Szokola, aki rosszul beszél az állam nyelvét, valószínűleg egészen mást értett, amikor a szóbanforgó szavakat mondotta.

— Nincs szükség arra, hogy sofförből martirt csináljunk — jelentette ki az ügyvéd, aki védece felmentését kérte vagy legrosszabb esetben is olyan büntetést, amely egyelő a kitöltött vizsgálati fogsággal.

A bíróság ezután meghozta ítéletét, melyben a vádat vétséggé minősítette át és a büntetőtörvény alapján 1 hónap és 28 nap fogsággal, valamint 2000 lei pénzbüntetéssel sújtotta Szokola Mihályt. A fogsázbüntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. Az ítéletben a bíróság kimondta, hogy azért kellett elítélnie Szokolát, mert a tanuvallomásokból megállapítást nyert, hogy lealacsonyító kifejezést használt egy közintézmény hivatalos jelvényével kapcsolatosan, azonban a törvényszék úgy találta, hogy ez a cselekedet nem tartozik a Marzescu-rendtörvény körébe. A városvezetőség nem a jelvény levétele, hanem az inkriminált kifejezések miatt járt el Szokola ellen, amire bizonyíték az, hogy nem jelentették fel a többi soffört, aki a jelvényt levette, csupán Szokolát. Az ítéletben az ügyész és a védő megnyugodott, az elítélt fellebbezést jelentett be.

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu“-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben
Calea Victoriei és Bulevardul Academiei két sarkán.
„Athene Palace“ szállodával szemben levő sarkbódében.
„Grand Hotel“-el szemben, a főposta sarkán.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** ::: szó 2 lei. :::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„TAVASZ A TELBEN“ jeligére levél van a kiadóhivatalban. 6367

KEDVES URAM! Vasárnap d. u. 2 óra kor nem u. azhatom Onnel Timisoarara. Kérem közölje levelben ősmerte:6 jelé: és hol találkozhaink? „Telen ketterben“ jeligére. 6368

HÁZASSÁG.

Önálló fiatalabb jómegjelenésű nő, férjhezmenne tisztességes keresettel rendelkező iparos vagy hivatalnokhoz. Címe a kiadóban. 6361

ALKALMAZÁS.

MINDENEST keresek jó bizonyítvánnyal Episcopul Radu 21-a. földszint. 6364

Francia munkásnő (fizetőleány), elsőrendű munkaerő és kézilány felvételnek. Anhalzer divatszalon, Str. V. Goldis L. (volt Bonus-palota.) 6375

TOBBEVI gyakorlattal bíró intelligens nő, háztartásnői állást keres. Címe a kiadóban. 6364

JOBBSZIDÓLÁNY elmenne zsidó családhoz ápolónőnek, beteg vagy gyerekek mellett. Cim: Pollák, Str. Berthelot 8. 6371

KIFUTO leányt vagy fiút felvesz D'or il-latszertár, Str. Eminescu 10. 6370

LAKÁS.

KIADÓ különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával esetleg ellátással Bulev. Carol 81. I. em. 4. 6372

IZI FTPK

35 év óta fennálló jótársasági szociális szervezet, öregségi miatt átadó. Cim a kiadóban. 6336

VÉTFI ÉS ELADÁS

VESZÜNK nagymennyiségű 11—12 kilós iparvasuti sínakat, váltókat, mozdonyokat. Aszlányi Bauman, Alba Julia. 6362

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépe: tisztítására kisebb lételemet keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Hó- és sárcipők

Javítása legújabb módszer szerint talp, sarok Lei 40-től. kádi- és zseblampa-élemek becserelése újra. Zseblampa-élemek Lei 5-től. (Visszateladónak engedmény.) 6148

„MOTORICA“ mecanic. Cal. Banatului 8.

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározási raktárban Str. Molsa Nicoara 9. beraktározható teljes lakásberendezések, előleget is kiutaz. — Eladó finom zongora és egy fogászati laboratórium.

Makulatura papír

5 kg.-os csomagokban
50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiadóiban.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, NOVEMBER 15.

Bucuresti 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Katonazene. 7.20: Katonazene. 8.15: Gramofon. 9: Jazz. 10.45: Éttermi zene. 11.45: Hírek. 12: Éttermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna Utána hanglemezek. 11.20: Kázar Emil elbeszéléseiből: „Becsületből“. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Hetényi-Heidberg Albert, Budav Dénes, Sebő Miklós. 3.40: Hírek. 5.10: Harsányi Gizi mesél. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió. 6.30: Varga Imre magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Dezső és cigányzenekara. 7: A keletafrikai háború katonai méltatása. 7.55: Komjáthy-Füzesséry Mária zongorázik. 8.35: Hangjáték-előadás a stúdióban. 10: Kamarazene. 10.20: Hírek. 10.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar műsora. 11.20: Időjárásjelentés. 12: Jazz-zenekar Budapest II. 6.35—7.05: Mezőgazdasági felőra. 8.05—8.25: „A munkásifjúság művelődése. 8.30—9.30: Jazz-zenekar műsora. 9.35—9.50: Hírek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Szórakoztató zene. 3: Gunnár Graardu lemezei. 4.15: Ifjúsági hangjáték. 5.45: Kívánságlemezek. 6.30: Népdalokat tanulunk. 7.55: Hírek. 8.05: Mariáno Stabile (bariton) énekel. 8.45: „Pázmán lovag“. Johann Strauss operettje. 11.10: Rádiózenekar. 12.45—2: Gramofon. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Könnyű zene. 5: Jazz. 7.30: Dalok. 8: Gramofon. 9: Jugoszláv est. 11.20: Éttermi zene. — Berlin. 9: Torna. 1: Stuttgart. 2.15: Stuttgart. 3.15: Könnyű zene. 4: Tözsde. 5: Tarka zenés délután. 8: Frankfurt. 9.10: Stuttgart. Utána: Könnyű zene. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Könnyű zene. 3: Gyermekeknek. 8: Szórakoztató zene. 9.10: Táncest. 11.30: Kamarazene. Utána: Táncest. — Milano. 12.30: Gramofon. 1.15: Gramofon. 1.30: Szórakoztató zene. 3: Gramofon. 5.40: Új lemezek. 6.30: Esetleges közvetítés Asmarából. 9.50: Szimfonikus jazz. — München. 8.35: „A hívős vadász“. Weber romantikus operája. — Róma. 9.50: Trubadur. Verdi operája.

SZOMBAT, NOVEMBER 16

Bucuresti. 1.05: Gramofon. 1.55: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Katonazene. 7.20: Katonazene. 8.15: Gramofon. 9: Jazz. 10.45: Éttermi zene. 11.45: Hírek. 12: Éttermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna Utána hanglemezek. 11.20: Kázar Emil elbeszéléseiből: „Becsületből“. Felolvasás. 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Hetényi-Heidberg Albert, Budav Dénes, Sebő Miklós. 3.40: Hírek. 5.10: Harsányi Gizi mesél. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió. 6.30: Varga Imre magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Dezső és cigányzenekara. 7: A keletafrikai háború katonai méltatása. 7.55: Komjáthy-Füzesséry Mária zongorázik. 8.35: Hangjáték-előadás a stúdióban. 10: Kamarazene. 10.20: Hírek. 10.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar műsora. 11.20: Időjárásjelentés. 12: Jazz-zenekar Budapest II. 6.35—7.05: Mezőgazdasági felőra. 8.05—8.25: „A munkásifjúság művelődése. 8.30—9.30: Jazz-zenekar műsora. 9.35—9.50: Hírek. — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Szórakoztató zene. 3: Gunnár Graardu lemezei. 4.15: Ifjúsági hangjáték. 5.45: Kívánságlemezek. 6.30: Népdalokat tanulunk. 7.55: Hírek. 8.05: Mariáno Stabile (bariton) énekel. 8.45: „Pázmán lovag“. Johann Strauss operettje. 11.10: Rádiózenekar. 12.45—2: Gramofon. — Belgrád. 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar. 2.15: Könnyű zene. 5: Jazz. 7.30: Dalok. 8: Gramofon. 9: Jugoszláv est. 11.20: Éttermi zene. — Berlin. 9: Torna. 1: Stuttgart. 2.15: Stuttgart. 3.15: Könnyű zene. 4: Tözsde. 5: Tarka zenés délután. 8: Frankfurt. 9.10: Stuttgart. Utána: Könnyű zene. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Könnyű zene. 3: Gyermekeknek. 8: Szórakoztató zene. 9.10: Táncest. 11.30: Kamarazene. Utána: Táncest. — Milano. 12.30: Gramofon. 1.15: Gramofon. 1.30: Szórakoztató zene. 3: Gramofon. 5.40: Új lemezek. 6.30: Esetleges közvetítés Asmarából. 9.50: Szimfonikus jazz. — München. 8.35: „A hívős vadász“. Weber romantikus operája. — Róma. 9.50: Trubadur. Verdi operája.

Hirdessen az 50 éve
fennálló
„Aradi Közlöny“-ben